

OPINNÄYTETYÖ
Antti Korkeakangas
Matti Tuohino
2012

**AAVASAKSAN HIIHTOKESKUKSEN
TOIMINNAN KEHITTÄMINEN**

Rovaniemen
ammattikorkeakoulu
University of Applied Sciences
LUC

**HOTELLI- JA RAVINTOLA-ALAN
KOULUTUSOHJELMA**

ROVANIEMEN AMMATTIKORKEAKOULU
MATKAILU-, RAVITSEMIS- JA TALOUSALA
HOTELLI- JA RAVINTOLA-ALAN KOULUTUSOHJELMA

Opinnäytetyö

**AAVASAKSAN HIIHTOKESKUKSEN
TOIMINNAN KEHITTÄMINEN**

Antti Korkeakakangas
Matti Tuohino

2012

Toimeksiantaja Ylitornion kunta

Ohjaaja Matti Liimatta

Hyväksytty _____ 2012 _____

Tekijä	Antti Korkeakangas Matti Tuohino	Vuosi	2012
Toimeksiantaja	Ylitornion kunta		
Työn nimi	Aavasaksan hiihtokeskuksen toiminnan kehittäminen		
Sivu- ja liitemäärä	63 + 3		

Opinnäytetyön tavoitteena on luoda Aavasaksan hiihtokeskukselle kehittämisideoita, jotka mahdollistaisivat sekä keskuksen kehittymisen lähemmäksi nykypäivän standardeja että sen taloudellisesti kannattavan toiminnan. Aavasaksan hiihtokeskuksen kehittäminen on ollut pysähdyksissä jo useamman vuoden, jonka vuoksi Ylitornion kunta on halukas kehittämään hiihtokeskuksen toimintaa eteenpäin. Työ on toteutettu sekä laadullisia että määrällisiä tutkimusmenetelmiä hyödyntäen suorittamalla teemahaastattelu ja lomakekysely. Työssä keskitytään lähinnä rinteiden kehittämiseen, mutta myös muita olennaisia osa-alueita, kuten hissien ja valaistuksen kehittäminen on myös otettu huomioon. Markkinointi on rajattu työn ulkopuolelle.

Tutkimusaineistona työssä on käytetty teemahaastattelusta talvella 2012 kerättyä materiaalia sekä lomakekyselystä talvella 2011 kerättyä tietoa. Teemahaastattelussa painotettiin asioita, joita haluttiin sisällyttää työhön. Lomakekyselyn tarkoitus oli kartoittaa asiakaskuntaa sekä kerätä tietoa hiihtokeskuksen kehittämistarpeista. Lomakekyselyn tulosten perusteella voi todeta, että Aavasaksan hiihtokeskuksen toiminnassa on paljon kehittämisen varaa.

Työn teoriatausta perustuu kohdekehittämiseen ja matkailun tuotekehitykseen. Työssä on perehdytty nykyaikaiseen hiihtokeskukseen ja sen vaatimuksiin. Hiihtokeskuksen kehittämistä ja suunnittelua lähdettiin tekemään näiden aiheiden pohjalta.

Tämä opinnäytetyö on erittäin ajankohtainen, koska Aavasaksan hiihtokeskuksen toiminta on tällä hetkellä melko vaatimatonta ja sen kehittäminen on pysähdyksissä. Tässä työssä tullaan esittämään uusia kehittämisideoita joilla pyritään kehittämään Aavasaksan hiihtokeskuksen toimintaa uudelle tasolle. Toivottavasti työn sisältämät ehdotukset ovat hyödyksi Aavasaksan hiihtokeskuksen kehittämisessä kohti kannattavaa liiketoimintaa.

Avainsana(t) Hiihtokeskus, kehittäminen, Aavasaksa, snowpark, newschool, lumilautailu

Author Antti Korkeakangas Year 2012
Matti Tuohino

Commissioned by Municipality of Ylitornio
Subject of thesis Operations Development for Aavasaksa Ski Centre

Number of pages 63 + 3

The aim of this thesis was to create development ideas for Aavasaksa ski centre which enables the development of the ski centre closer to current standards and financially viable business. The development of Aavasaksa ski centre has been at a standstill for many years and the municipality of Ylitornio is willing to develop the operation further. The thesis was made utilizing qualitative and quantitative research methods by performing a theme interview and questionnaire survey. The thesis mainly focuses on the development of slopes but also other important parts have been noticed. Marketing has been excluded from this thesis.

The thesis research material of the thesis is based on the data gathered from the theme interview in winter 2012 and the information from the questionnaire survey in winter 2011. Theme interview was based on the themes that were to be included in the thesis. The purpose of the questionnaire survey was to determine the clientele of the ski centre and to gather information about the needs of development needs in the ski centre. According to the results of the questionnaire survey, the ski centre of Aavasaksa is in need of development.

Destination management and product development are the main theories used in this thesis. The concept of modern ski centre and its requirements are also included in this thesis. The development and planning of the ski centre are based on these subjects.

This thesis is very current because the operation of the ski centre of Aavasaksa is currently very modest and behind the times. This thesis introduces new development ideas which aim to develop the operation the ski centre of Aavasaksa into a new level. Hopefully the propositions included in the development plan are useful in the development of the ski centre of Aavasaksa towards financially viable business.

Key words ski centre, development, Aavasaksa,
snowpark, newschool, snowboarding

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

KUVIOLUETTELO	1
1. JOHDANTO	2
2. AAVASAKSAN HIIHTOKESKUS	4
2.1 Aavasaksan historia	4
2.2 Aavasaksan nykytila	6
2.3 Swot-analyysi	8
3. KÄYTETYT TUTKIMUSMENETELMÄT	12
3.1 Tutkimusongelmat ja tavoitteet	12
3.2 Lomakekysely	15
3.3 Lomakekyselyn analysointi	17
3.3.1 <i>Monivalintojen tulokset</i>	17
3.3.2 <i>Avoimen kysymyksen tulokset</i>	24
3.4 Teemahaastattelu	26
4. AAVASAKSAN HIIHTOKESKUKSEN KEHITTÄMINEN	33
4.1 Tulevaisuuden visio	33
4.2 Kehittämisen tavoitteet	35
4.3 Asiakassegmentointi	38
4.4 Toiminnan kehittäminen	40
4.4.1 <i>Rinteiden kehittäminen</i>	40
4.4.2 <i>Hissin uudistaminen</i>	48
4.4.3 <i>Valaistuksen kehittäminen</i>	52
4.4.4 <i>Palveluiden kehittäminen</i>	55
4.4.5 <i>Kesäaktiviteetit</i>	58
5. LOPUKSI	61
LÄHTEET	64
LIITTEET	66

KUVIOLUETTELO

Kuvio 1. Swot- analyysi.....	8
Kuvio 2. Harrastajien määrä	18
Kuvio 3. Vastaajien mielipidejakauma aukiolokerroista viikossa	19
Kuvio 4. Harrastajien mielipide aukiolokerroista viikossa	20
Kuvio 5. Vastaajien kiinnostus temppujen opettelemiseen ja tekemiseen ...	21
Kuvio 6. Aiempaa laskettelukokemusta Aavasaksalta	22
Kuvio 7. Vastaajien mielipiteet kerhotoiminnan tarpeellisuudesta	23
Kuvio 8. Aavasaksan tulevaisuuden visio tiivistettynä	34
Kuvio 9. Kehittämisen tavoitteet tiivistettynä.....	37
Kuva 1. Aavasaksan rinteet kuvattuna alhaalta päin	40
Kuva 2. Vanhan hissien ala-asema	48
Kuva 3. Vanhan hissien ylä-asema	49

1. JOHDANTO

Työmme aiheena on Aavasaksan hiihtokeskuksen toiminnan kehittäminen. Työ rakentui molempien opinnäytetyön tekijöiden pitkästä taustasta laskettelun ja lumilautailun parissa sekä siitä saamiemme kokemusten perusteella. Koimme aiheen omaksemme, koska molemmat ovat harrastaneet lasketteluun tai lumilautailua jo vuosien ajan ja tämän kautta oppineet tuntemaan sen maailman, jota työn tekemiseen vaaditaan. Kiinnostava aihe on tietysti tärkeä seikka opinnäytetyön onnistumisen takaamiseksi, mutta se voi myös aiheuttaa ongelmia. Aihe, josta tiedetään paljon, joka lisäksi myös kiinnostaa kirjoittajaa voi vaikuttaa työn objektiivisuuteen. Kirjoittajan ollessa liian lähellä omaa aihettaan voivat asenteet, kokemukset ja näkökulmat vaikuttaa hänen työskentelyynsä ja sen lopputulokseen ei toivotulla tavalla. (Vilka 2007, 98.)

Työn toimeksiantajana toimii Ylitornion kunta. Aavasaksan hiihtokeskuksen nykytilanne on melko huono ja sen toiminta heikkoa. Työmme on ajankohtainen, koska kunnassa on jo pidemmän aikaa keskusteltu, että Aavasaksan hiihtokeskukselle tulisi tehdä jotakin. Pöyry Finland Oy teki koko Aavasaksan alueelle vuonna 2010 kehittämissuunnitelman, jossa mukana oli myös Minna Kurttilan laatima kehittämissuunnitelma koskien Aavasaksan hiihtokeskusta. Työssä menemme kuitenkin hieman Kurttilan työtä syvemmälle ja paneudumme tarkemmin hiihtokeskusten tarjoamiin mahdollisuuksiin ja sitä ympäröivään maailmaan unohtamatta Kurttilan työstä löytyviä kehittämisideoita.

Työ rajattiin lähinnä Aavasaksan hiihtokeskuksen rinteiden kehittämiseen ja niihin liittyvien eri osa-alueiden, kuten esimerkiksi hissien ja valaistuksen uudistamiseen. Tämän lisäksi paneuduimme myös kesäaktiviteetteihin ja Aavasaksan hiihtokeskuksen majoitus- sekä ravintolapalveluiden tarjontaan. Rajasimme työstämme pois markkinoinnin kehittämisen, koska sen myötä työstä olisi mielestämme tullut liian laaja. Työmme on toiminnallinen opinnäytetyö, joka voi olla alasta riippuen esimerkiksi ammatilliseen käytäntöön suunnattu ohje, ohjeistus tai opastus, kuten perehdyttämisopas, ympäristöohjelma tai turvallisuusohjeistus. (Airaksinen-Vilka 2003, 9.) Tiedonkeruu työsämme tapahtuu määrällisen sekä laadullisen tutkimusmenetelmän keinoin.

Käytämme työssämme lomakekyselyä sekä teemahaastattelua, jotka ovat tyypillisiä tiedonkeruumenetelmiä.

Työstämme syntyvän tuotoksen tarkoitus on kehittää Aavasaksan hiihtokeskuksen toimintaa. Toisin sanoen tavoitteena on antaa neuvoja ja ideoita siitä, miten ja mihin suuntaan Aavasaksan hiihtokeskusta tulisi mielestämme kehittää. Työn pohjalta kehittämistä voitaisiin jatkaa tulevaisuudessa, jotta Aavasaksan hiihtokeskuksesta saataisiin laadukas, nykyaikainen ja taloudellisesti kannattava pienimuotoinen hiihtokeskus.

2. AAVASAKSAN HIIHTOKESKUS

2.1 Aavasaksan historia

Aavasaksalla tarkoitetaan vaaraa, joka kohoaa Tornionjoen varressa muutama kilometri Ylitornion kuntakeskuksesta pohjoiseen. Korkeudeltaan vaara on 242 metriä merenpinnasta. Se on niin sanottu kalottivaara, jonka lakiosa erottuu huuhtoutuneista rinteistä tiheän kasvipeitteen johdosta: vaaran lakiosassa kasvaa tiheä metsä, mutta rinteillä paljastuvat kalliit ja kasaantuneet kivivallit. (Saarnisto 1991, 28-29.)

Vaaran laelta avautuu upea kansallismaisema. Keskiyön aurinko onkin vetänyt matkailijoita puoleensa jo useita vuosisatoja. Kruununpuisto syntyi vuonna 1878 valtion ostaessa Aavasaksanvaaran maa-alueet mahdollistaakseen kasvavien matkailijavirtojen palvelun. Vaaraan rakennettiinkin muutamia nähtävyyksiä ja rakennuksia matkailijoita varten, kuten esimerkiksi Keisarinmaja ja näkötorni, jotka ovat paikoillansa edelleen. Keisarinmaja rakennettiin vuonna 1882 matkailijoiden virkistystarpeita silmällä pitäen. Keisarinmaja onkin Lapin vanhimpia matkailurakennuksia. Rakennus sai nimensä Venäjän keisarin ja Suomen suuruhtinaan vierailua varten. Venäjän keisarin vierailun yhteyteen suunniteltiin myös pientä retkeä Aavasaksalle. Epävakaasta poliittisesta tilanteesta johtuen Keisarin matka kuitenkin peruuntui. Maja on nykyisin Metsähallituksen omistuksessa ja sen käyttöä valvoo Museovirasto. Vaaran korkeimmalta kohdalta löytyy näkötorni. Torni on 13 metriä korkea ja sen rakennutti Torniolaakson matkailijayhdistys. Torni lahjoitettiin myöhemmin Ylitornion kunnalle. Näkötornista avautuukin huikea näköala Tornionjoen molemmille puolille. Vuonna 2004 tornin huippu katettiin lasikatolla. Näkötorni on avoinna yleisölle ympäri vuoden. (Hemmi 2005, 107-109.)

1960-luvulle asti Aavasaksan matkailu perustui maisemien ja juhannusjuhlien varaan. Muualla pohjoisessa vilkastunut talvimatkailun kehittäminen oli Aavasaksalla unohdettu. Suurimpana ongelmana nähtiin majoituskapasiteetin vähäinen määrä; yöpymismahdollisuudet rajoittuivat vaaran juurella sijaitsevaan kahteen retkeilymajaan ja kolmeen vuokrattavaan asuntomökkiin. Kui-

tenkin 1950-luvun puolivälissä Aavasaksalle kaavailtiin matkailuhotellia sekä monipuolista hiihtokeskusta. Rahoitusvaikeuksien vuoksi hanke jäi kuitenkin toteutumatta ja hotellin sijasta Aavasaksalle rakennettiin vuonna 1967 hiihtomaja ja 800 metriä pitkä laskettelurinne. (Jokinen 2000, 80-84.)

2.2 Aavasaksan nykytila

Aavasaksanvaara ja sen hiihtokeskus sijaitsee noin 10 km Ylitornion keskustasta pohjoiseen, Rovaniemelle menevän tien varrelta noin 2 km ylös Aavasaksanvaaralle. Hiihtokeskuksesta löytyy kaksi rinnettä, lasten rinne ja pohja half-pipelle. Half-pipe on lumikouru, joka muistuttaa puolikasta putkea. Pisin rinne on 1000 metriä ja korkeuseroa löytyy 115 metriä. Hiihtokeskusta hoitaa Ylitornion kunta. Talvella 2010 rinne oli auki maaliskuun puolivälistä huhtikuun puoliväliin yhteensä neljän viikon ajan. (Pöyry Finland Oy 2010.)

Aavasaksalla on myös 10 km hiihtolatuja ja 2 km valaistuja latuja. Poikkeuksellisesti pysäköintipaikat ovat vaaran huipulla eivätkä ala-asemalla niin kuin yleensä muissa hiihtokeskuksissa. Lipunmyynti on kuitenkin ala-asemalla, jolloin ensimmäinen lasku alas on käytännössä ilmainen. (Pöyry Finland Oy 2010.)

Kesäsesonki on Aavasaksalla selkeästi vilkkaampi kuin talvi. Perinteisillä Aavasaksan juhannusjuhlilla on nykyään noin tuhat kävijää. Vaaran huipulla on maisemapolkuja, näköalakahvila ja näyttämö katsomoineen. Majoitusta tarjotaan vaaran huipulla Aurinkomajoilla (15 mökkiä). Ylitornion ja Övertorneån yhteenlaskettu vuodepaikkamäärä on noin tuhat. Aavasaksanvaaran alueen kehittäminen on kuitenkin ollut useita vuosia pysähdyksissä. (Pöyry Finland Oy 2010.)

Aavasaksan hiihtokeskuksesta koostuvan alueen omistaa yksityinen taho, mutta Ylitornion kunta on vuokrannut alueen 50 vuodeksi. Vuokratun alueen pinta-ala on noin 36 hehtaaria. Sille olisi mahdollista laajentaa kaksi uutta rinnettä sekä mahdollisesti pidentää rinnepituutta. (Pöyry Finland Oy 2010.)

Talviaktiiviteettien tilanne Aavasaksalla on heikompi kuin kesäaktiiviteettien kohdalla. Tällä hetkellä Aavasaksalta ei löydy varsinaisesti palveluun sitoutunutta talviaktiiviteettimahdollisuutta. Aavasaksaa kiertää runsaasti hiihto- ja kelkkailulatuja, mutta ne eivät varsinaisesti sisällä minkäänlaisia palveluita. Niiden kunnossapito ja toiminta eivät ole suoranaisesti sen käyttäjistä eli asiakkaista kiinni. Itse hiihtokeskuksessa ei varsinaisesti aktiiviteetteja ole tarjot-

la, kun muistetaan, että laskettelumahdollisuudetkin rajoittuvat pääasiassa hiihtolomaviikoille ja pääsiäiseen. Aavasaksalle järjestetään myös kelkkasafareita ja lumikenkäretkiä, mutta ne eivät sijoitu itse hiihtokeskukseen eivätkä ne palvele sitä taloudellisesti.

Kesällä Aavasaksan vaaralla on huomattavasti enemmän eloa ja aktiviteetteja löytyy hiihtokeskuksen lähiympäristöstä. Keskuksessa itsessään ei kesäisin järjestetä minkäänlaisia aktiviteetteja, mutta sille on olemassa hyvät mahdollisuudet. Jotta kesäaktiviteetteja pystyttäisiin luomaan Aavasaksan hiihtokeskukseen, tulisi hissiongelma ratkaista. Jos Ylitornion kunta päättää panostaa myös kesäaktiviteetteihin, kuten kesäkelkkarataan, alamäkipyöräilyyn tai paintball-rataan, on istumahissi keskukselle välttämätön. Hissin kehittämiseen ja kunnostamiseen paneudutaan kuitenkin tarkemmin luvussa 4.4.2 ja kesäaktiviteetteihin luvussa 4.4.5.

2.3 Swot-analyysi

Tilanneanalyysi on olennainen osa strategista suunnittelua. On katsottava tarkkaan yrityksen ja sen toimialan tilannetta tarkasteluhetkellä. Yksi käyttökelpoinen malli sen toteuttamiseen on SWOT- analyysi. Siinä arvioidaan vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat. Näistä osa-alueista vahvuudet ja heikkoudet ovat sisäisiä tekijöitä, joihin yritys itse pystyy vaikuttamaan. Vahvuudet ovat positiivisia yrityksen sisäisiä tekijöitä, joilla pyritään yrityksen menestykseen sekä tavoitteiden ja päämäärän toteuttamiseen. Yhtä tärkeätä yrityksen menestymisen kannalta on tunnistaa sen heikkoudet. SWOT- analyysin ulkoisia, yrityksen ulkopuolelle jääviä tekijöitä ovat mahdollisuudet ja uhat. Mahdollisuuksia hyväksi käyttämällä yritys menestyy entistä paremmin. Toteutuessaan uhat puolestaan vaarantavat yrityksen menestystä ja joissakin tapauksissa jopa olemassaolon. (Kallio-Ripatti-Tanni 2008, 105-106.)

Seuraavassa taulukossa on tiivistetty SWOT- analyysi, siitä miten me Aavasaksan hiihtokeskuksen toiminnan näemme. Markkinointia ja myyntiä ei ole otettu huomioon, koska ne ovat rajattu opinnäytetyön ulkopuolelle.

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kehittämismahdollisuudet • Luonto ja rauha • Lappilainen matkakohde 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei täytä kaikilta osin nykypäivän vaatimustasoa • Tuudittautuminen menneeseen • Osaavan henkilökunnan puute • Pääomien puute • Imagon puuttuminen • Majoituskapasiteetti pieni ja keskenään epätasalaatuinen
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potentiaalia kehittyä laskettelukohteena / matkailukohteena • Uusi vuokraaja • Kasvumahdollisuudet • Aavasaksa – Svanstein yhteistyö • Liikenneyhteydet, henkilöjunaliikenne 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kohdetta ei pystytä kehittämään riittävästi • Keskukselle ei löydy pätevää ja sitoutunutta vuokraajaa • Läheltä löytyvät hiihtokeskukset Svanstein, Ylläs, Levi • Matkailun heikko asema elinkeinona • Ilmastonmuutos

Kuvio 1. Swot- analyysi

Aavasaksan hiihtokeskus on tällä hetkellä ”lähtökuopissa” verrattuna muihin Suomen hiihtokeskuksiin. Se on myös syy siihen, miksi kohteella ei ole paljon vahvuuksia, mutta sitäkin enemmän heikkouksia ja mahdollisuuksia. Tulevaisuudessa kovalla työllä ja hyvällä panostuksella erityisesti heikkoudet ovat kuitenkin käännettävissä vahvuuksiksi. Aavasaksalla on potentiaalia nousta tietoisuuteen hyvänä hiihtokeskuksena, joka tarjoaa asiakkaille loistavat puitteet laskemiseen kaiken tasoisille ja ikäisille laskijoille.

Aavasaksan hiihtokeskuksen **vahvuuksia** ovat sen kehittämismahdollisuudet, ympäristö ja lappilaisuus. Tämä tarkoittaa sitä, että sillä on rajattomat mahdollisuudet kehittyä mihin suuntaan tahansa ja työ voidaan aloittaa ikään kuin tyhjältä pöydältä. Hyvällä suunnittelulla Aavasaksasta pystytään kehittämään loistava hiihtokeskus, joka on pieni, viihtyisä ja kannattava. Hyvä ja innovatiivinen suunnitelma antaa Aavasaksalle hyvät puitteet luoda itselleen uusi imago varteen otettavana hiihtokeskuksena, joka täyttäisi kaikki nykypäivän tasovaatimukset. Sillä on mahdollisuus erottua Lapin tunturikeskusveitoisesta matkailusta tarjoamalla jotain omaa tuntureiden läheisyydestä huolimatta.

Ympäristö ja ennen kaikkea luonto on Aavasaksan ja koko seudun **vahvuuksia**. Aavasaksa ja sen ympäristö kuuluu Suomen valtakunnallisesti arvokkaihin maisema-alueisiin. Se on myös yksi Suomen 27 kansallismaisema-alueesta. (Pöyry Finland Oy 2010, 12.) Tämä antaa mahdollisuuksia Aavasaksan hiihtokeskukselle, joka sijaitsee tällä alueella. Hiihtokeskus voisi myös yhdistää maiseman käytön osaksi sen toiminnan kehittämistä ja markkinointia.

Aavasaksan hiihtokeskuksella on runsaasti potentiaalia kehittyä laskettelu-kohteena ja matkakohteena. Uuden pitkäaikaisen, sitoutuneen ja motivoituneen vuokraajan myötä Aavasaksan **mahdollisuudet** ovat hyvät. Se vaatii todella paljon panosta ja työtä, mutta se ei missään nimessä ole mahdottoisuus. Aavasaksan on otettava selkeä suunta toiminnalleen, joka ennen kaikkea palvelee asiakkaita ja antaa heille syyn palata. Työ tulee olemaan vaativaa, mutta tarpeellista.

Ruotsin läheisyys ja eritoten Övertorneåta 40 kilometria pohjoiseen sijaitseva Svanstein Ski katsotaan **mahdollisuudeksi**. Yhteistyö toisen hiihtokeskuksen kanssa ei ole uusi idea ja sitä hyödynnetään jo usean hiihtokeskuksen toimesta, joista hyvinä esimerkkeinä Pyhän ja Rukan keskuksat. Ruotsin läheisyys katsotaan tulevaisuuden vahvuudeksi, sillä se antaa kohteelle veto-voimaa ja yhteistyömahdollisuuksia. Rajat ylittävä ympäristö on mahdollisuus, jota käytetään paljon seudun matkailussa. Myös hiihtokeskuksen kehittämisessä sen tarjoamat hyödyt tulisi ehdottomasti maksimoida.

Aavasaksan hiihtokeskuksen **heikkoudet** ovat selkeästi nähtävissä. Ensinnäkään se ei täytä nykypäivän vaatimustasoa eikä ole asiakkaiden määrittelemän laadun mukainen. Tällä hetkellä Aavasaksa ei tarjoa laskettelijalle mitään, mitä hän ei löytäisi lähialueiden keskuksista. Kaiken lisäksi laatu on huomattavasti parempaa muualla. Tämä seikka ei innosta asiakasta jäämään Aavasaksalle laskettelemaan vaan parempaa ja laadukkaampaa haetaan helposti muualta, missä se on tarjolla. On selvää, että kohteesta puuttuu pääomaa eikä Ylitornion kunta yksin selviydy mahdollisista uusista investoinneista ja toiminnan pyörittämisestä. Kohteesta on tehtävä houkutteleva uusille yrittäjille, jotta esimerkiksi kunnan toive päästä irti hissiyhtiön operatiivisesta toiminnasta toteutuisi.

Yksi merkittävä **heikkous** on tuudittautuminen menneeseen, mitä tulee Aavasaksan hiihtokeskuksen toimintaan liittyen. Se nähdään edelleen perhekeskeisenä hiihtokeskuksena, johon tullaan perheen voimin laskettelemaan ja oppimaan. Tämän tyylinen konsepti ei toimi monestakaan syystä. Ensinnäkin lähialueiden hiihtokeskuksat tarjoavat jo tämän sekä runsaasti muita palveluja. Siinä missä muut merkittävät hiihtokeskuksat ovat ottaneet suuria harppauksia eteenpäin, on Aavasaksa jäänyt paikoilleen eikä kehitystä parempaan ole tapahtunut. Lisäksi kohteelta puuttuu imago kokonaan. Aavasaksa on hyvin tuntematon nuorten keskuudessa ja etenkin laskijoiden piireissä sitä ei tunneta lainkaan. Jos Aavasaksan hiihtokeskusta halutaan todellisuudessa kehittää taloudellisesti kannattavaksi liiketoimeksi, on kehitystyön lähdettävä ”ruohonjuuritasolta”.

Muita **heikkouksia** ovat osaavan henkilökunnan puuttuminen sekä laitteiston vajeisuus. Osaava henkilökunta tulee tarpeeseen ja on toteutuksessa näkyvässä osassa. Toisin sanoen he varmistavat, että tulos vastaa suunnitelmaa. Laitteiston osalta on selviä puutteita, jotka koskevat erityisesti hissejä ja lumetusjärjestelmää. Ylitornion kunnalla on olemassa seitsemän lumetusta varten hankittua korkeapainetykkiä, jotka ovat ensisijaisesti käytössä hiihtolajien lumettamisessa. Näitä laitteita tulisi käyttää Aavasaksalla jo lokakuussa ja marraskuussa, jotta keskus olisi auki mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Ajankohta olisi toivottava, mutta ilmaston muuttuessa ei aina realistinen. Korkeapainetykkien tarve muualla herättää kysymyksen parin lisätykin tai oman lumetusjärjestelmän hankinnasta. Hissien uusiminen on myös ajankohdainen ja tärkeä seikka Aavasaksan hiihtokeskuksen tulevaisuutta ajatellen. Tästä kerrotaan tarkemmin luvussa 4.4.2. Hissin uudistaminen.

Keskeisiä **uhkia** toiminnalle ovat erityisesti kaksi tekijää. Ensinnäkin, jos kohdetta ei pystytä kehittämään riittävästi, jää toiminta kohteessa kesken-eräiseksi ja siten investoinnit menevät hukkaan. Toinen keskeinen uhkatekijä on se, että pätevää ja sitoutunutta vuokraajaa ei löydetä kohteelle, joka puolestaan voi johtaa koko hiihtokeskuksen kehittämisen kaatumiseen. Tarvittavat parannukset ovat kriittisiä tässä vaiheessa, sillä jos tarvittavia parannuksia ei tehdä, on mahdollisen uuden vuokraajan löytymisen todennäköisyys pieni.

Muita uhkia ovat muiden muassa erottumisen hankaluus lähellä olevista suurista hiihtokeskuksista, kuten Svansteinista, Ylläksestä ja Levistä. Asiakkaille on pystyttävä tarjoamaan jotakin erilaista verrattaessa lähialueiden keskuksiin. On pyrittävä siihen, että asiakkaat haluavat juuri Aavasaksalle ja siihen, että asiakkaat olisivat halukkaita käyttämään Aavasaksan palveluita jatkossakin. Myös ilmastonmuutos on otettava varteenotettavaksi uhkatekijäksi, kuten esimerkiksi viime vuosien (2010 ja 2011) talvet ovat osoittaneet.

3. KÄYTETYT TUTKIMUSMENETELMÄT

3.1 Tutkimusongelmat ja tavoitteet

Työssä keskityimme hyvin pitkälti laskettelurinteiden kehittämiseen, eli miten pienimuotoiseen keskukseseen pystyttäisiin luomaan nykypäivän vaatimuksia vastaavat puitteet harrastamista varten. Selvitimme myös jo toiminnassa olevien ravintola- ja majoituspalveluiden nykytilanteen ja pohdimme mahdollisia kehittämistarpeita. Aavasaksaa on aikaisemmin kehitetty pienimuotoisena, mutta houkuttelevana perheille suunnattuna keskuksena. Halusimme pitää keskuksen edelleen pienimuotoisena ja houkuttelevana, mutta tarkoituksena oli miettiä hiihtokeskuksen kohderyhmiä uudelleen. Tärkeimpiä tavoitteita olikin selvittää lähiseudun, erityisesti Ylitornion kunnan nuorten, halukkuutta ja kiinnostusta käyttää Aavasaksan hiihtokeskuksen palveluita, koska kehityssuunnitelmamme kohderyhmänä olivat nuoret lajin harrastajat. Heidän halukkuutensa sekä kiinnostuksensa vaikuttavat huomattavan paljon keskuksen toiminnan kannattavuuteen.

Kvantitatiivisessa eli määrällisessä tutkimuksessa keskeisiä asioita ovat johtopäätökset aiemmista tutkimuksista, aiemmat teoriat sekä käsitteiden määrittely. (Hirsjärvi-Remes-Sajavaara 2006, 131) Jos opinnäytetyössä tarvitaan mitattavaa, tilastollisesti ilmoitettavaa numeraalista tietoa, silloin on hyvä käyttää työssään määrällistä tutkimusmenetelmää. Kysymykset, kuten kuinka paljon ja missä määrin, paljastavat sen, että työssä tarvittava tieto pystytään hankkimaan käyttämällä määrällisen tutkimusmenetelmän keinoja. (Airaksinen-Vilkkä 2003, 58.)

Valitsimme tutkimusongelmiemme ratkaisuun tyypillisen määrällisen menetelmän eli lomakekyselyn, jossa kysytään samoja asioita samassa muodossa isolta joukolta vastaajia. Määrällisillä menetelmillä testataan useasti pitääkö jokin teoria paikkansa. Teoriasta tehdään yleensä hypoteeseja eli väittämiä ja oletuksia, joita kyselyllä testataan. Kyselyn jälkeen todetaan pitävätkö hypoteesit paikkansa. Jos ne pitävät paikkansa ne verifioidaan eli todetaan tosiksi. Jos taas ne eivät pidä paikkaansa, ne falsifioidaan eli todetaan epätosiksi. Kyselyn avulla kerätty materiaali analysoidaan tilastollisin menetelmin ja tiedot yleistetään koskemaan koko perusjoukkoa. Määrällisiä tutkimuksia käy-

tettäessä tutkija ei vaikuta tutkimuksen kohteeseen, hän on siitä selvästi erillään eikä usein edes kohtaa tutkittavia. Määrällisten menetelmien peruserot on tärkeä muistaa, jotta ymmärretään erilaisten menetelmien erilaiset lähtökohdat ja niitä osataan käyttää oikein. (Moilanen-Ojasalo-Ritalahti 2009, 93-94.)

Käytimme työssämme lomakekyselyä, koska halusimme selvittää onko Ylitornion alueen nuorisolla kiinnostusta käyttää Aavasaksan hiihtokeskuksen palveluita hyväkseen ja mitä parannettavaa heidän mielestään hiihtokeskuksessa olisi. Kyseinen tutkimusongelma oli helppo selvittää lomakekyselyn avulla, koska Ylitornion kunnassa on riittävästi nuoria ja halusimme tietää heidän kiinnostuksen kohteensa. Teemahaastattelu olisi ollut toinen keino selvittää nuorten kiinnostuksen hiihtokeskusta kohtaan, mutta se olisi vienyt huomattavasti enemmän aikaa. Näin ollen päädyimme käyttämään hyväksi havaittua lomakekyselyä. Lomakekysely otettiin käyttöön myös sen takia, että itsellämme oli visio siitä, mitä Aavasaksan hiihtokeskuksessa tulisi kehittää ja parantaa sekä halusimme nähdä tukevatko Ylitornion kunnan nuorten ajatukset meidän omiamme.

Haastattelu oli toinen työssämme käyttämä tiedonkeruumenetelmä. Tutkimus- ja kehittämistyössä haastattelu onkin yksi käytetyimmistä tiedonkeruumenetelmistä. Haastattelu sopii hyvin moniin kehittämistehtäviin, sillä haastatteluilla saadaan nopeasti kerättyä syvällistäkin tietoa kehittämisen kohteesta. Haastattelulla on mahdollista kerätä uusia näkökulmia avaavaa aineistoa vähän tutkitusta kehittämiskohteesta. (Moilanen-Ojasalo-Ritalahti 2009, 95.)

Päädyimme työssämme käyttämään hyväksi teemahaastattelun kautta saattua tietoa tutkittavasta aiheesta. Teemahaastattelu sopi erittäin hyvin tässä tapauksessa, koska opinnäytetyön aihe on käsitteenä melko uusi, joka hankaloittaa tiedon hankkimisen kirjallisessa muodossa. Halusimme haastatella työtämme varten aiheen hallitsevaa sekä laajan kokemuksen omaavaa henkilöä. Haastattelun tarkoitus oli hankkia olennaista tietoa, jota kirjallisena lähteenä aiheesta ei löydy sekä selventää työssämme käytettyjä termejä. Haas-

tattelu toteutettiin Pudasjärven Iso-Syötteellä. Haastattelusta lisää luvussa 3.4.

3.2 Lomakekysely

Päätimme toteuttaa lomakekyselyn Ylitornion kirkonkylän yläasteella sekä ala-asteen luokilla viisi ja kuusi. Valitsimme kyseisen koulun ja luokat sen takia, että suurin osa kyseisten ikäluokkien nuorista opiskelee kirkonkylän ylä- ja ala-asteella. Tällä tavoin pystyimme saavuttamaan suurimman osan alueen nuorista yhdellä kertaa. Teimme kyselyn ylä- ja ala-asteelle, koska kohderyhmänämme ovat nuoret. Kyselyn avulla saimme arvokasta tietoa siitä, onko Ylitornion alueen nuorilla halua tai kiinnostusta harrastaa laskettelua Aavasaksalla.

Määrällisessä tutkimusmenetelmässä on monia erilaisia mahdollisuuksia kerätä tutkimusaineistoa. Kyselylomake onkin useasti käytetty tiedon keräämisen keino kyseisessä tutkimusmenetelmässä. Kyselystä käytetään myös nimeä survey-tutkimus, joka viittaa siihen, että kysely on standardoitu eli vakioidu. Tämä taas tarkoittaa sitä, että kaikilta kyselyyn vastaavilta kysytään täysin sama asiasisältö täysin samalla tavalla. Kyselylomaketutkimuksessa vastaaja saa itse tutkia lomaketta, lukea kirjallisesti esitetyt kysymykset ja vastata siihen itse kirjallisesti. Tämä onkin hyvä tapa kerätä tietoa suurelta ja hajallaan olevalta ihmisjoukolta. Suurin riski lomakekyselyä käytettäessä on se, että ihmiset jättävät vastaamatta ja vastausprosentti jää alhaiseksi. (Vilka 2007, 73-74.)

Lomaketta laatiessa sitä tulisikin tarkastella aina vastaajan näkökulmasta, jotta vastaajan ei tarvitsisi lomaketta täyttäessään miettiä mitä tehdä. Tämän takia on hyvä laittaa kyselylomakkeen lisäksi vastausohjeet ja saatekirje, minkä takia kysely tehdään ja mihin tietoja tullaan käyttämään. (Vilka 2003, 59.) Kyselylomakkeen luonnetta mietittiin useaan otteeseen ja pyrimmekin tekemään lomakkeesta niin yksinkertaisen, että kenenkään ei tarvitsisi pyytää esimerkiksi opettajilta apua sen täyttämiseen ja, että saatekirjeen luettuun he ymmärtäisivät miksi kyselyyn vastataan.

Lomakkeen kysymyksiä muodostaessa on mietittävä, vastaako kysymyksen muoto tulevan tiedon käyttötarkoitusta ja ymmärtääkö vastaaja varmasti kysymyksen. Esimerkiksi vaikeita sanoja tulee käyttää siten, että vastaaja ym-

märtää varmasti sen merkityksen ja osaa vastata kysymykseen oikein. (Vilka 2003, 60.) Tapauksessamme vastaajat olivat suhteellisen nuoria, joten kysymysten muotoilu tuotti ongelmia. Oli hankalaa muotoilla kysymyksiä niin kin yksinkertaiseen muotoon, että jopa ala-asteen oppilaat ymmärtäisivät ne täysin.

Kävimme tapaamassa Ylitornion kirkonkylän ala- ja yläasteen rehtoria kyselyyn liittyvien järjestelyiden tiimoilta. Samalla ideoimme ja kävimme avointa keskustelua kyselylomakkeen luonteesta, sen ajankohdasta ja siitä miten se voidaan toteuttaa koululla. Lisäsimme kyselyyn yhden kysymyksen rehtorin toiveesta koskien koulun kerhotoimintaa. Kysymyksen tarkoitus oli selvittää olisiko koulun oppilailla kiinnostusta tai halua osallistua koulun järjestämään lasketteluun ja lumilautailuun liittyvään kerhotoimintaan. Muotoilimme kysymyksiä useaan otteeseen Microsoft Office Word- ohjelman avulla ennen kuin siirsimme kysymykset itse lomakkeeseen. Lomakkeen vakiinnuttua lopulliseen muotoonsa lähetimme sen koulun rehtorille ja he pääsivät toteuttamaan kyselyn koulullaan. Rehtorin apu oli alusta lähtien merkittävää ja järjestelyt sujuivat ongelmitta. Koulu tarjoutui kopioimaan lomakkeet kyselyä varten oppilailleen ja toteuttamaan sen, jolloin meidän läsnäolomme ei ollut tarpeellista. Tämä helpotti työpanostamme huomattavasti. Kyselyn toteutus tapahtui ajallaan ja ilman suurempia ongelmia. Toteutuksen jälkeen koulu toimitti meille vastaukset sähköpostin kautta, jolloin pääsimme nopeasti analysoimaan niitä.

3.3 Lomakekyselyn analysointi

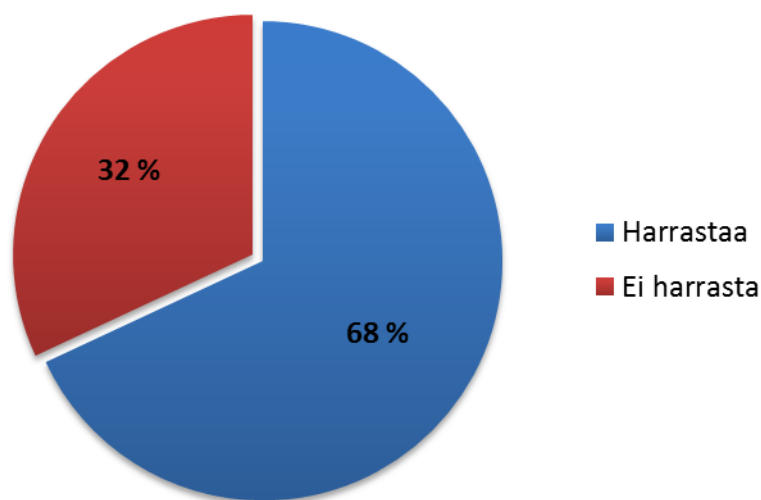
3.3.1 Monivalintojen tulokset

Määrällisen tutkimusmenetelmän avulla tehdyn tutkimuksen muuttujia koskevia väitteitä pyritään perustelemaan numeroiden ja tilastollisten yhteyksien avulla. Määrällisessä tutkimusmenetelmässä kyselylomakkeiden vastausten analysointi tapahtuu aina jonkin tilasto-ohjelman avulla, meidän tapauksessa Microsoft Excel- ohjelmaa apuna käyttäen. Kyselylomakkeessa olevien tietojen käsittelyn suunnittelu on hyvä tehdä samalla, kun kyselyä suunnitellaan, sillä kyselyn ja taulukoinnin ennalta suunnittelu nopeuttaa huomattavasti palautuneiden kyselylomakkeiden käsittelyä ja nopeuttaa tällä tavalla itse analysoinnin aloittamista. (Vilkkä 2007, 89 - 90.)

Tutkimus ei kuitenkaan ole vielä valmis, kun tulokset on analysoitu. Tuloksia ei tule jättää lukijan eteen pelkkinä jakaumina ja tilastoina, vaan niitä on myös selitettävä ja tulkittava. Tulkinnalla tarkoitetaan sitä, että tutkija itse pohtii analyysin tuloksia ja tekee niistä omat johtopäätöksensä. Työssä olemme selittäneet ensin sanoin, mitä tulokset mielestämme tarkoittavat ja sen jälkeen kaavion tuloksista, josta näkee tilastolliset erot. (Hirsjärvi–Remes–Sajavaara 2005, 212–214.)

Kyselyllä halusimme vastauksia erityisesti neljään kysymykseen, jotka ovat hyvin keskeisiä koko kyselyn sekä työmme kannalta. Niillä pyrittiin selvittämään nuorten kiinnostusta laskettelemiseen yleisellä tasolla eli sitä, löytyykö Ylitornion alueelta alan harrastajia. Lisäksi halusimme selvittää vastaajien aikaisempaa kokemusta Aavasaksan hiihtokeskuksesta, joka tulosten puolesta yllätti. Myös kysymykset, jotka koskivat Aavasaksan hiihtokeskuksen aukioloa sekä temppujen tekemistä tai harjoittelua olivat tärkeässä asemassa liittyen kyselyn onnistumiseen. Lopuksi vielä ennen avointa osiota lisäsimme yläasteen rehtorin toiveesta yhden kysymyksen, joka koski mahdollista kerhotoimintaa Ylitornion ala- ja yläasteella. Kysymys ei menestynyt toivotulla tavalla ja siihen vaikuttivat erinäiset seikat. Myös vastaajien ikää ja sukupuolta kysyttiin.

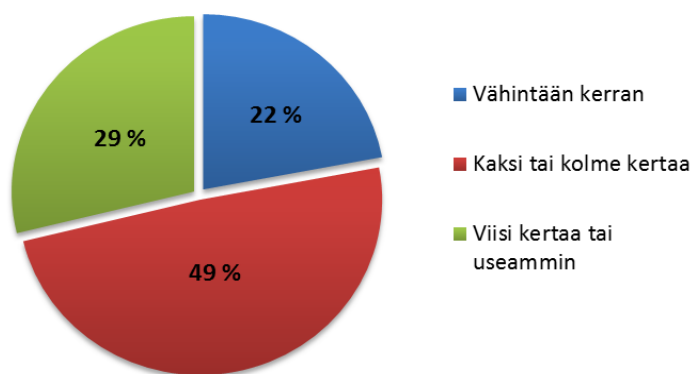
Lomakekyselyn ensimmäiset kaksi kysymystä koskivat vastaajan ikää ja sukupuolta. Ensimmäinen varsinainen kysymys kuitenkin kuului seuraavasti: Harrastatko laskettelua tai lumilautailua? Kysymyksen tarkoitus oli selvittää onko Ylitornion alueella lajin harrastajia, ja jos on, niin kuinka paljon. Kyselyllä tavoitimme 119 nuorta, joista 62 tyttöä ja 57 poikaa iältään 13–16 vuotta. Tavoitetuista vastaajista kaksi kolmasosaa ilmoitti harrastavansa joko laskettelua tai lumilautailua. Tulos oli mielestämme hyvä, ja se antaa hieman viitteitä siitä, että alueella vielä harrastetaan laskettelua ja lumilautailua. Harrastajien määrä on alueella myös hyvä merkki siitä, että Aavasaksan hiihtokeskukselle olisi varmasti käyttöä ja kysyntää sen kunnostamisen ja kehittämisen jälkeen, ja se luo mielestämme hyvät edellytykset tulevaisuutta silmällä pitäen. On tietysti muistettava, että kyselyllä ei tavoitettu kaikkia Ylitornion alueen nuoria, ja kuvion 2 tulos on suuntaa antava.

Kuvio 2. Harrastajien määrä (n=119)

Tällä hetkellä Aavasaksan hiihtokeskus on avoinna pääasiassa hiihtolomaviikoilla sekä pääsiäisenä. On selvää, ettei se riitä harrastajille alkuunkaan eikä ole kannattavaa liiketoimintaa. Kysyimme vastaajilta montako päivää viikossa heidän mielestään Aavasaksan hiihtokeskuksen tulisi olla avoinna. Annoimme heille kolme vaihtoehtoa: vähintään yhtenä päivänä viikossa, kahtena tai kolmena päivänä viikossa ja viitenä tai useampana päivänä viikossa. Vastaajista noin puolet oli sitä mieltä, että paras vaihtoehto olisi kahtena tai kolmena

päivänä, kuten kuvio 3 osoittaa. Vastaajista vajaa kolmannes oli sitä mieltä, että paras vaihtoehto olisi viitenä tai useampana päivänä ja lopun 22 prosentin mielestä Aavasaksan tulisi olla auki vähintään yhtenä päivänä viikossa. Tämä antaa myös viitettä siitä, että käyttöä Aavasaksan hiihtokeskukselle olisi. Vastaukset osoittavat myös sen, että nuoriso toivoisi, että hiihtokeskus olisi useammin auki ja heillä olisi kiinnostusta käyttää Aavasaksan palveluita. Jos keskus olisi parannuksien ja muokkaamisen jälkeen esimerkiksi kaksi tai kolme päivää viikossa avoinna, kävijämäärät kasvaisivat hyvin todennäköisesti, ja hiihtokeskustoiminta ottaisi tuulta purjeisiinsa. Tällä tavalla liiketoiminnan kannattavuus saataisiin myös nousujohteiseksi.

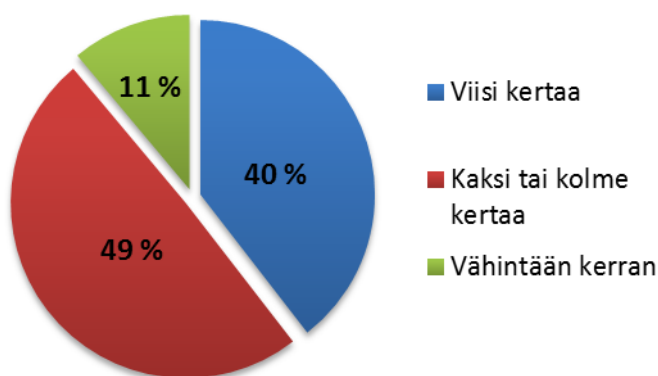

Kuvio 3. Vastaajien mielipidejakauma aukiolokerroista viikossa (n=119)

Selvitetyämme kuinka paljon harrastajia vastaajien piiristä löytyi, halusimme myös selvittää itse harrastajien mielipiteet aukiolokysymyksestä. Lajien harrastajat ovat kuitenkin pääasiassa ne ihmiset, jotka Aavasaksan hiihtokeskuksen palveluita tulisivat käyttämään, ja mielestämme heidän mielipiteitänsä täytyy kuunnella, jotta laskettelutoiminta Aavasaksalla saataisiin toimimaan kunnolla. Harrastajien keskuudessa prosenttijakauma noudatti pitkälti samaa kaavaa, kuin alkuperäisessä aukiolokysymyksessä. Harrastajista noin puolet oli sitä mieltä, että Aavasaksan hiihtokeskuksen tulisi olla auki kahtena tai kolmena päivänä viikossa, kun vain 11 prosenttia oli vähintään yhden päivän kannalla. Huomioitavaa on, että harrastajien keskuudessa 40 prosenttia oli sitä mieltä, että viitenä päivänä viikossa olisi paras vaihtoehto. Tulokset olivat

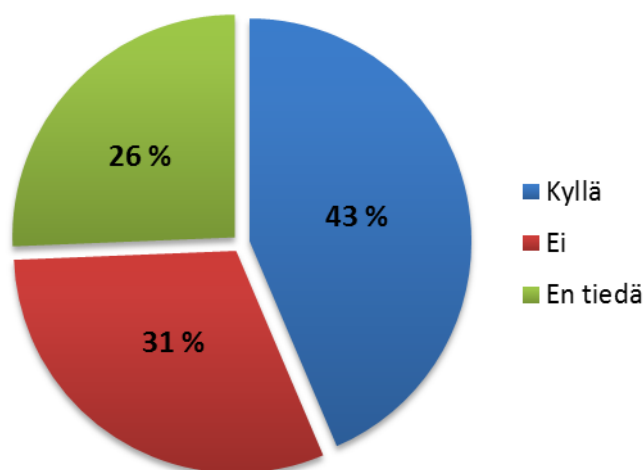
mielestämme rohkaisevia ja osoittavat jälleen, että halukkuutta lasketteluun tai lumilautailun harrastamiseen Aavasaksan hiihtokeskuksessa löytyy, kuten kuvio 4 osoittaa. Harrastajien toiveet aukiolomääristä olivat hyvin pitkälti jakautuneet kahteen eri vastaukseen, eli kaksi tai kolme kertaa viikossa tai viisi kertaa viikossa. Tästä voidaan päätellä, että erityisesti harrastajilla on tarve ja halu päästä laskemaan, ja he toivoisivat, että Aavasaksan hiihtokeskus olisi avoinna mahdollisimman usein viikossa. Tästä olisi suoranainen hyöty itse Aavasaksan hiihtokeskukselle, ja myös harrastajat pysyisivät tyytyväisenä.

Kuvio 4. Harrastajien mielipide aukiolokerroista viikossa (n=119)

Yksi opinnäytetyömme keskeisistä teemoista on snowparkien yleistyminen ja suosio, joista kerrotaan enemmän luvussa 4.4.1. Snowpark on oma rinnealue hiihtokeskuksessa, jonka tarkoituksena on palvella newschool- laskettelijoita ja lumilautailijoita. Newschool- laskettelu on yksi lasketteluun tyylisuunta. Newschool -hiihtoa pidetään lasketteluun uudistavana nuorekkaana tyylisuuntana. Se on freestyle-lumilautailun vastine suksilla suoritettuna. Nämä teemat ovat keskeisiä ajatusmalleja työssämme kohti uudistettua ajan tasalla olevaa hiihtokeskusta, joka täyttää etenkin nuorten harrastajien vaatimukset. Kysyimme vastaajilta, kiinnostaisiko heitä erilaisten temppujen ja hyppyjen tekeminen tai opetteleminen suksilla tai lumilaudalla. Vastausvaihtoehtoja oli kolme, kyllä, ei ja en tiedä. Kuvio 5 käy ilmi, että lähes puolet vastaajista osoitti kiinnostusta temppujen tekemiseen ja opettelemiseen. Vastaajista

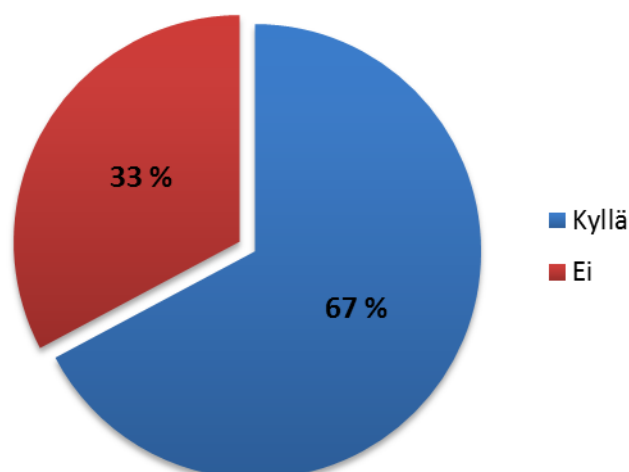
kolmannes puolestaan oli sitä mieltä, ettei heillä ole tarvetta moiseen. Neljännes vastaajista ei tiennyt omaa kantaansa asiaan, joka mielestämme on yllättävän iso luku. Tämä johtuu luultavasti siitä, että vastaajat, erityisesti ne, jotka eivät harrasta laskettelua, eivätkä ole ikinä käyneet laskettelemassa, eivät tiedä kaikista mahdollisuuksista, joita nykyajan hiihtokeskukset tarjoavat. Se voi osaltaan myös vaikuttaa siihen, ettei temppujen tekemistä tai hyppyreitä ja reilejä osata yhdistää Aavasaksan hiihtokeskukseen. Reili on metallinen kaide jonka päällä on tarkoitus liukua suksilla tai lumilaudalla. Työmme tärkein osa-alue on itse rinteiden kehittäminen. Iso osa vastaajista olikin kiinnostunut temppujen tekemisestä ja opettelemisesta. Vastaukset tukevat meidän omia ideoitamme, ja se osoittaa, että rinteiden kehittämisideat tulisivat olemaan erittäin todennäköisesti toimivia ja asiakkaita miellyttäviä parannuksia.

Kuvio 5. Vastaajien kiinnostus temppujen opettelemiseen ja tekemiseen (n=119)

Kyselyllä selvitimme myös, onko vastaajilla aiempaa laskemiskokemusta Aavasaksalta. Vastausvaihtoehdot rajoittuivat kyllä ja ei vaihtoehtoihin. Tulokset yllättivät, sillä kolmannes vastaajista ei ollut koskaan lasketellut tai lumilautailut Aavasaksalla, kuten kuvio 6 osoittaa. Kyselyn tulokset kertovat mielestämme erittäin hyvin Aavasaksan nykytilasta. Sen toiminta on ollut liian heikkoa jo vuosia, joka on hyvin todennäköisesti vaikuttanut siihen, että Ylitornion nuoret ovat tavallaan sivuuttaneet Aavasaksan hiihtokeskuksen ja lähteneet hakemaan jotain parempaa muista lähialueiden hiihtokeskuksista, kuten esi-

merkiksi Svansteinista ja Pellon Ritavalkeasta. Svanstein edustaa jo hieman parempaa hiihtokeskusta tarjonnan ja kokonsa puolesta, mutta Ritavalkea on Aavasaksan tasoa. Erona on kuitenkin se, että Ritavalkea on tänä talvena (2011–2012) ollut viikoittain auki ja se vetää puoleensa myös Ylitornion alueen nuoria.

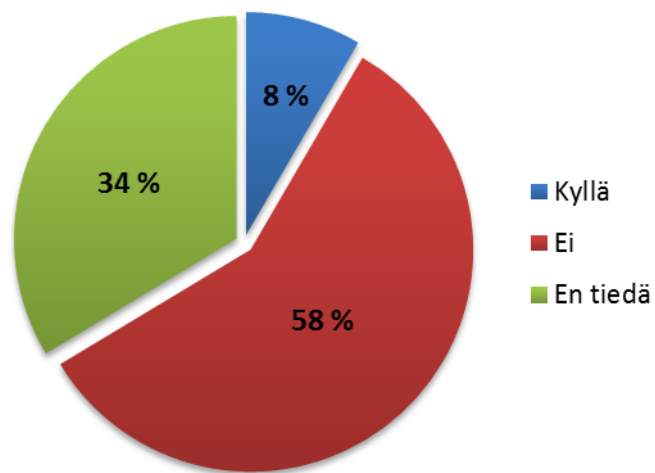

Kuvio 6. Aiempaa laskettelukokemusta Aavasaksalta (n=119)

Ylitornion kirkonkylän ala- ja yläasteen rehtorin kanssa käydyssä palaverissa kävimme hyvin avonaista ja vapaata keskustelua kyselyn luonteesta, sen toteuttamisesta sekä kysymyksistä. Koulujen rehtori esitti toiveen yhdestä mahdollisesta kerhotoiminnasta koskevasta kysymyksestä. Kysymyksen muokkaaminen oikeaan ja helposti ymmärrettävään muotoon oli haasteellista.

Kysyimme koulujen oppilailta, osallistuisivatko he ohjattuun laskettelu- tai lumilautailuharrastukseen koulun kerhotoimintana. Tulokset olivat todella selkeät ja idea sai kielteisen vastaanoton vastaajien keskuudessa. Vastausvaihtoehtoina olivat kyllä, en sekä en tiedä. Kuviosta 7 käy ilmi, että ainoastaan joka kymmenes vastaajista oli valmis osallistumaan lasketteluun ja lumilautailuun kerhotoimintana. Tämä johtui mielestämme siitä, ettei oppilaita pystytty perehdyttämään aiheeseen. Oppilaille olisi pitänyt avata kysymystä hieman enemmän ja kertoa, kuinka se mahdollisesti voitaisiin lisätä osaksi jo ole-

massa olevaa Ylitornion koulujen kerhotoimintaa. Lisäksi päädyimme siihen tulokseen, että sanalla ”kerho” saattaa olla liian kielteinen mielikuva jo lähtökohtaisesti eikä senkään takia saanut toivomaa kannatusta. Hieman yli puolet vastaajista vastasi kielteisesti, kun taas kolmannes vastaajista ei osannut vastata. Uskomme kuitenkin, että oikeanlaisella perehdyttämällä luvut voidaan kääntää positiivisempaan lopputulokseen kerhotoimintaa koskien.

Kuvio 7. Vastaajien mielipiteet kerhotoiminnan tarpeellisuudesta (n=119)

3.3.2 Avoimen kysymyksen tulokset

Kyselymme sisälsi myös yhden avoimen kysymyksen. Kysymys kuului: mitä Aavasaksan hiihtokeskuksesta mielestäsi puuttuu? Kysymys oli mielestämme tarpeellinen, sillä halusimme monivalintakysymysten lisäksi oppilailta hieman omia näkemyksiä siitä, mitä he haluaisivat Aavasaksalle eniten lisättävän ja tukisiko heidän vastauksensa meidän suunnitelmiamme. Tulokset olivat mielestämme hyvin luotettavia.

Vastauksia saimme runsaasti ja oppilaat olivat hyvin jaksaneet keskittyä kyselyyn sekä vastata avoimeen kysymykseen. Vastaukset olivat mielestämme hyviä ja osaltaan tukevat meidän näkemyksiä. Kysyttäessä, mitä Aavasaksan hiihtokeskuksesta heidän mielestään puuttuu, nousi esille muutama olennainen seikka. Oppilaat ottivat aktiivisesti kantaa Aavasaksan nykytilaan ja olivat selkeästi tyytymättömiä sen tarjontaan hiihtokeskuksena. Rohkeimmat ehdottivat jopa koko Aavasaksan hiihtokeskuksen myymistä ja paikan sulkemista kokonaan.

Erityisesti hissiongelma sai osakseen paljon huomiota ja vastaajat olivatkin sitä mieltä, että se tulisi ehdottomasti uusiksi. Hissi nousi esiin kahdella eri tavalla. Osa vastaajista otti kantaa ilmaisemalla hissien tämänhetkisen huonon kunnan ja osa ilmaisi suoraan uuden hissien tarpeellisuuden. Eräs vastaaja totesi nykyisen hissien toimivuuden olevan erittäin heikkoa.

Rinteet saivat paljon huomiota avoimessa kysymyksessä. Vastaajat olivat tyytymättömiä rinteiden tämän hetkiseen kuntoon ja tarjontaan, kuin myös niiden vähyyteen. Vastaajien mielestä toinen rinne on liian loiva, mutta erityisesti rinteiden lukumäärä saisi olla suurempi. Tyypillisiä vastauksia, kuten ”enemmän mäkiä” tai ”erilaisia rinteitä” oli paljon.

Yksi kyselyn päätavoitteista oli selvittää erityisesti kiinnostusta snowparkiin ja sen suosiota Ylitornion nuorten keskuudessa. Aiheeseen viitattiin jo monivalintakysymysten osiossa, mutta asian nouseminen esille avoimen kysymyksen kautta oli positiivinen yllätys, vaikka sitä osattiin odottaa.

Huomattava osa vastaajista kaipasi Aavasaksan rinteisiin erilaisia hyppyreitää tai boxeja sekä reilejä. Lisäsimme avoimen kysymyksen kyselyyn juuri sen takia, että nuoret vastaajat saisivat tuoda omia näkemyksiään esille. Mielestämme nuorten oman mietinnän kautta saadut tulokset ja se, että tulokset tukevat visiotamme näinkin hyvin, on arvokasta tutkimustulosta. Se on myös selkeä vahvuus ja antaa kyselylle painoarvoa. Vastauksista ja käytetystä kielestä on tulkittavissa kuinka snowparkien yleistyminen on jo tiedossa ja kuinka se nousee yhä enemmän ja enemmän vaatimukseksi nuorten harrastajien keskuudessa.

Muita esille nousseita seikkoja olivat yleinen hintataso, mäkikahvila sekä välinevuokraamon todella alhainen taso. Hintatasoon oltiin tyytymättömiä pääosin lippujen korkeiden hintojen takia. Asiaan liittyy mielestämme vahvasti vanhempien mielipide, sillä vastaajat ovat hyvin nuoria eivätkä yleensä vielä rahoita harrastuksiaan itse. Myös Ruotsin edullisimmista hinnoista mainittiin. Mäkikahvilaa toivottiin lähemmäksi rinteitä tai jopa ala-asemalle.

Yksi huomattava asia on, kuten monivalintakysymyksistä kävi ilmi, että kolmannes vastaajista ei ole ikinä lasketellut Aavasaksan hiihtokeskuksessa. Tämä kertoo mielestämme paljon sen heikosta nykytilasta. Suuri osa kyselyyn vastanneista vastasi suoraan, että Aavasaksan hiihtokeskuksessa kehittämisen tarpeessa on koko keskus ja kaikki sen osa-alueet. Tämä johtui joko vastaajien mielenkiinnon puutteesta tai Aavasaksan hiihtokeskuksen tämänhetkisestä tilanteesta, joka viittaa monenlaisiin uudistuksiin useilla eri osa-alueilla.

3.4 Teemahaastattelu

Haastattelumenetelmiä on erilaisia ja haastattelun valinta aineistonkeruumenetelmäksi vaatii pohdintaa. Täytyy olla selvillä millaista haastattelua suunnitellaan, mihin se vaikuttaa ja millaista tietoa tarvitaan kehittämistyössä. Suurimmat erot liittyvät haastattelun kysymysten muotoiluun ja siihen kuinka paljon itse haastattelija voi joustaa haastattelutilanteessa. (Moilanen-Ojasalo-Ritalahti 2009, 95.)

Teemahaastattelu on eri haastattelumuodoista käytetyin ja päädyimme käyttämään sitä hyväksi opinnäytetyössämme. Teemahaastattelu toimii siten, että tutkimusongelmasta poimitaan itse haastattelua varten keskeiset aiheet tai teema-alueet joita halutaan käsitellä. (Vilkkä 2007, 101.)

Aikaa tarvitaan myös haastattelujen jälkeen, sillä yleensä aineistot kirjoitetaan auki eli litteroidaan. Litteroinnin tarkkuus riippuu yleensä kehittämistävästä. Jos haastattelulla kerätään aineistoa, jossa vain vastausten sisällöllä on merkitys, haastattelu voidaan litteroida ylimalkaisemmin, esimerkiksi käyttämällä yleiskieltä. Jos taas käytetyillä sanoilla on merkitystä tutkimuksen kannalta, litterointi on tehtävä sanatarkasti. Haastattelun tekeminen vaatii paljon osaamista, joten perusteellinen perehtyminen on suositeltavaa. (Moilanen yms. 2009, 96.)

Haastattelu toteutettiin 11.2.2012 Pudasjärven Iso-Syötteellä. Haastateltavana toimi Iso-Syötteen Park Manager ja kansainvälisen hiihtoliiton FIS:in tekninen asiantuntija Janne Kuusela. Valitsimme Kuuselan haastateltavaksi hänen vankan tietopohjansa takia. Kuusela omaa pitkän ammattilumilautailijan uran, jonka jälkeen hän on toiminut muun muassa eri lumilautailukisoissa tuomarina. Nykyään Kuusela vastaa Iso-Syötteen snowparkista ja siihen liittyvistä myynneistä, markkinoinnista ja suunnittelusta. Kuusela on toiminut myös neljä vuotta Rovaniemen Ounasvaaran snowparkin vastaavana ennen Iso-Syötteelle siirtymistä. Park Manager on nykyaikainen työtehtävä hiihtokeskuksissa ja hän on se henkilö, joka vastaa snowparkin suunnittelusta, rakentamisesta sekä huoltamisesta.

Haastattelun tarkoituksena oli saada konkreettinen kuva snowparkista ja siihen liittyvistä asioista. Ensinnäkin halusimme saada hyvän määritelmän siitä, mikä snowpark on ja mitä se edustaa. Halusimme myös perehtyä snowparkin rakentamisen eri vaiheisiin ja luoda kuvan koko prosessista kaikkine vaiheineen alkaen suunnittelutyöstä itse toteutukseen. Huomasimme haastattelun edetessä kuinka suuren panostuksen toimivan snowparkin rakentaminen vaatii ja kuinka tärkeään asemaan pätevyys ja ammattimaisuus sekä kokemus alalta nousevat.

Opinnäytetyömme keskeisin aihe Aavasaksan laskettelurinteiden kehittämisessä on ollut snowpark ja sitä ympäröivä maailma. Jotta voidaan ymmärtää snowparkin merkitys, on käsitettä avattava hieman. Kuuselan määritelmän mukaan snowpark on oma rinnealue hiihtokeskuksessa, jonka tarkoituksena on palvella newschool- laskettelijoita ja lumilautailijoita. Se on siis oma alue, johon sijoitellaan snowparkissa laskemiseen liittyviä suorituspaikkoja. (Kuusela 2012.) Snowparkit ovatkin nousseet tärkeäksi osaksi hiihtokeskuksia ympäri Suomea. Maailmalla ne ovat olleet suuressa suosiossa jo pitkään. Aavasaksan hiihtokeskuksesta kyseinen toiminta vielä puuttuu eikä sillä ole perinteitä newschool- laskettelijoita ja lumilautailijoita palvelevasta rinnetoiminnasta.

Snowparkin puuttuminen hiihtokeskuksista, kuten Aavasaksalta, on myös ymmärrettävää, sillä se vaatii aikaa ja rahaa. Lisäksi pätevän henkilön löytäminen suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitämiseen on vaikeaa, sillä koulutusta työhön ei ole. Kuuselan mukaan varsinaista koulutusta ei ole vaan jokainen kyseisessä työssä on itse oppinut. Työhön liittyviä koulutuksia kuitenkin on, kuten Kuuselan suorittama turvallisuuskoulutus osana kansainvälisen hiihtoliiton FIS:n asiantuntijan koulutusta. Työtä helpottavia ohjeistuksia, kuten hyppyreiden metrimäärät ja mallit antaa Suomen hiihtokeskusyhdistys. (Kuusela 2012.)

Snowparkin rakentamiseen liittyy oletettavasti monia eri vaiheita. Yksi haastattelumme aiheista keskittyi juuri snowparkin rakentamiseen ja sen eri vaiheisiin. Ensimmäiseksi rakentamisessa on mietittävä minkä tasoisia laskijoita

keskuksesta löytyy ja minkä tasoisia laskijoita tavoitellaan. Mietittäessä pienempiä hiihtokeskuksia voi rajoittavana tekijänä olla sen koko tai sijainti. Kuusela arvioi, että mietittäessä pieniä keskuksia, joissa kävijämäärät ovat niin ikään pienet, kovinkaan suurta snowparkia tuskin kannattaa rakentaa. Snowparkin rakentamisessa lähdetään liikkeelle kävijäkunnan arvioimisesta ja siitä, minkä verran ollaan valmiita panostamaan, jolloin nousee esiin kysymykset kustannuksista ja tarvittavasta työvoimasta. Mahdollisuudet ja kulut, joita snowparkiin voi sijoittaa, ovat rajattomat, sillä kaikki riippuu siitä kuinka ison osan rinteitä haluaa ja on valmis käyttämään snowparkin rakentamiseen. Snowpark tuleekin suhteuttaa hiihtokeskuksen kokoon. Yleensä snowparkin rakentaminen aloitetaan pienestä johtuen juuri sen kustannuksista. Kuuselan mukaan pienessä keskuksessa, jossa on esimerkiksi 1-2 rinnettä, snowpark voidaan sijoittaa alustavasti toisen rinteeseen. Snowparkia voi vähitellen lähteä kasvattamaan sen mukaan, kuin tarvittavia välineitä saadaan hankittua tai vaihtoehtoisesti itse tehtyä. (Kuusela 2012.)

Snowparkin suunnittelu on olennainen osa prosessia. Hyvällä suunnittelulla on merkitystä erityisesti snowparkin toimivuuteen, mikä on sen tärkein tehtävä. Suunnittelutyö kannattaa tehdä huolellisesti valmiiksi asti muistaen tärkeät seikat liittyen rinteiden muotoihin ja kokoon. Suunnittelu aloitetaan yleensä rinteiden muodoista. Kuusela kertoo, että hyppyreiden sijoitus katsotaan maamuotojen mukaan. Tällöin kartoitetaan mihin hyppyrit on parasta sijoittaa ja varmistetaan, etteivät ne ole liian lähellä toisiaan. Näkyvyys on tärkeä turvallisuuteen liittyvä seikka. Ylhäältä katsottuna olisi hyvä nähdä vähintään kaksi suorituspaikkaa eteenpäin, jotta tapaturmia pystytään ennalta ehkäisemään. Hyppyreiden muokkaaminen on haastavaa, eli on hyvä muistaa, että alastulot tehdään rakennusvaiheessa ensimmäisenä valmiiksi ja vasta sen jälkeen suunnitellaan mihin on turvallista sijoittaa hyppyrin nokka. Liian suurta alastuloa ei ole vaan vaaratilanteita syntyy siinä kuinka kauas hyppyrin alastulosta viedään ja minkä mallinen se on. Kuuselan mukaan hyvä perussääntö on, että alastulon pituudesta puolet on hyppyrin ja alastulon välinen matka. (Kuusela 2012.)

Maanmuokkaukseen liittyy muutamia tärkeitä seikkoja. Yksi tärkeimmistä asioista on ehdottomasti salaojitus. Lisäksi maapohjien pinta tulisi olla sellais-

ta materiaalia johon kasvaa vihreää, koska se sitoo hyvin maamassaa. Maanmuokkaus voi olla suunniteltua vaikeampaa ja sen takia kaikki vaihtoehdot on hyvä tiedostaa. Kuuselan mukaan lähialueiden siirtomaa kannattaa mahdollisuuksien mukaan käyttää ehdottomasti hyödyksi hiihtokeskuksen maanmuokkauksessa. Käytetyn materiaalin kanssa pitää kuitenkin olla erittäin tarkka, sillä sen tulee olla maan kasaamiseen hyväksyttyä laillista materiaalia. Lisäksi on muistettava, että maan kasaamiseen tarvitaan maanomistajan lupa. (Kuusela 2012.)

Mietittäessä hyvää tai onnistunutta snowparkia on muistettava sen rakentamisen perimmäinen syy. Snowparkin pitää palvella sitä väkeä, joka hiihtokeskuksessa pääsääntöisesti käy. Suorituspaikat vaihtelevat tasojen mukaan, mutta yksikään suorituspaikka ei saa olla semmoinen, jossa ei näy suorituksen jälkiä, oli se sitten hyppyri tai reili. Yleisin vika Kuuselan mukaan on liian isot hyppyrit. Monipuolisuus on asia, jota haetaan onnistuneessa snowparkissa. Snowparkista tulisi löytyä useita erilaisia suorituspaikkoja, kuten reilejä, hyppyreitä, cornereita ynnä muita sellaisia. Corneri on hyppyri, jossa alastulot ovat päädyn sijasta sivuilla. Reilit ovat tänä päivänä erittäin suosittuja eli erilaisia kaiteita, joiden päällä on tarkoitus liukua, tulisi ainakin löytyä. Lisäksi ne tulisi olla suunniteltu niin, että ne toimivat. Suorituspaikat ja niiden laatu ovat avainasemassa hyvän snowparkin suunnittelussa ja käytössä. On tärkeää, että jokainen suorituspaikka voidaan laskea läpi ilman, että joutuu jättämään yhden suorituspaikan väliin, jotta saisi tarpeeksi vauhtia seuraavaan suorituspaikkaan. Kenties tärkein hyppyreiden suunnitteluun, rakentamiseen ja toimivuuteen liittyvä seikka on alastulo ja sen laatu. Alastuloja tulee olla tarpeeksi sekä niiden tulee olla tarpeeksi leveitä, jotta sen turvallisuus säilyy. Perussääntö on, että alastulon leveys on minimissään 15 metriä leveä, jolloin hyppyreiden huoltaminen helpottuu. (Kuusela 2012.)

Hyvän snowparkin ominaisuuksia ovat myös sen huoltoon ja välineistöön liittyvät tekijät. Hyvää suunnittelua huollonkin osalta on se, että lumikissa eli tamppari mahtuu mahdollisimman monesta välistä. Snowparkin huoltotöissä käytetään myös lapiomiehiä, jotka niin ikään ovat tärkeässä asemassa snowparkin tason ja turvallisuuden ylläpitämisessä. (Kuusela 2012.)

Snowparkien käyttö on riippuvainen monesta tekijästä. Niiden käyttöaste vaihtelee hiihtokeskusten välillä. Hiihtokeskuksen on hyvä muistaa, että lasten mielipiteet vaikuttavat siihen missä perhe loman viettää. Tällöin snowparkin merkitys hiihtokeskuksessa nousee olennaisesti. Kuuselan mukaan Snowpark houkuttelee paljon nuoria laskijoita. Yksi olennainen seikka snowparkin suosioon liittyen on sen sijainti hiihtokeskuksessa. Mitä näkyvämmällä paikalla se sijaitsee, sitä suositumpi se on. Sijainti on ollut olennainen tekijä Iso-Syötteen snowparkin suureen suosioon sen hyvän tason lisäksi. Kuuselan mukaan sijaintinsa ansiosta 50 prosenttia Iso-syötteen laskevista asiakkaista laskee snowparkin läpi.

Snowpark on myös loistava mainospaikka, jos se on sijoitettu hyvin. Tarjolla olevat mainospaikat on helposti myytävissä yrityksille niiden näkyvyyden, nuorekkuuden ja trendikkyuden takia. Snowpark on Kuuselan mielestä valtava panostus, mutta siitä löytyy niin monta positiivista tekijää, että se on kannattavaa. Hyvä Snowpark on suoraan verrannollinen kävijämääriin, arvioi Kuusela. Snowparkin on oltava tässä suhteessa toimiva ja on muistettava, että sen on palveltava sitä käyttäjäkuntaa, joka hiihtokeskuksessa käy. Kuusela on pannut merkille, että valtajoukko snowparkin käyttäjistä on yläaste- ja lukioikäiset pojat. Nuorimmat Iso-Syötteen snowparkin käyttäjät ovat olleet noin kolmen vuoden ikäisiä. (Kuusela 2012.)

Snowparkin rakentamisen kustannukset vaihtelevat suuresti. Rakentamisen kustannukset riippuvat täysin siitä, kuinka paljon siihen ollaan valmiita panostamaan. Tärkein kustannuksiin vaikuttava tekijä on snowparkin koko, sillä se määrittää loput kustannuksiin vaikuttavat tekijät. Rakentamisessa pitää muistaa, että snowpark vaatii huomattavasti enemmän lunta kuin tavallinen rinne. Kuusela arvioi haastattelussa, että Iso-Syötteen snowparkin lumettaminen kustantaa noin 10 000 euroa kaudessa. Lisäksi maamuodoilla on vaikutusta kustannuksiin eli tarvittavat maanmuokkaukset tulevat kasvattamaan kustannuksia. Snowpark koostuu erityyppisistä obstaakkeleista. Obstaakkeli on yleisnimitys hyppyreistä, reileistä, presseistä, bonkeista ja niiden eri variaatioista, jotka ovat erittäin tärkeitä ja olennainen osa snowparkia. Pressi on taas yleensä leveämpi ja laatikkomaisempi reili, jossa liukumisalustana toimii

muovilevy. Perusreili tai pressi maksaa noin 1000 – 3500 euroa ja suuremmat hieman erikoisemmat noin 8000 euroa. (Kuusela 2012.)

Välineiden hankkiminen on varmasti yksi mieltä askarruttava seikka eli mistä reilit ja pressit hankitaan? Reilejä ja pressejä voi tehdä itse, mutta on olemassa myös yrityksiä, jotka tekevät niitä. Esimerkiksi Iso-syöte suosii Scandinavian shapers- yrityksen tuotteita, koska hinta-laatusuhde on Kuuselan mukaan sopiva. Välineet voivat olla todella hintavia, mutta omaa mielikuvitusta kannattaa myös käyttää. Esimerkiksi traktorin renkaat toimivat loistavina bonkkeina, koska ne ovat helppo hankkia ja toiseksi ne ovat pehmeitä, mikä lisää turvallisuutta. Bonkki on yleensä tynnyri tai sitä muistuttava obstaakkeli, johon on tarkoitus kolauttaa suksilla tai lumilaudalla. (Kuusela 2012.)

Snowparkiin liittyvät opetuskurssit tai parkkikoulut ovat haastateltavan mielestä myös todella suosittuja. Kuuselan mielestä snowparkiin liittyvät opetusmahdollisuudet ovat taloudellisesti kannattavaa toimintaa. Niille onkin kysyntää, mutta tällöin vastuukysymykset nousevat esiin. Jos hiihtokeskus päättää järjestää parkkikoulun, on jonkun oltava siitä vastuussa, sillä snowparkissa loukkaantumisriskit ovat olemassa. Lisäksi osaavan ja olemukseltaan uskottavan vetäjän löytäminen on todella haastavaa. Opettamisen hyviä puolia on muun muassa se, että snowparkissa oppineet nuoret voivat opettaa toisiaan. Eli yksi tai useampi nuorista, joka erottuu taidoiltaan huomattavasti, voisi jatkossa myös toimia vetäjänä. Loistavana esimerkkinä pidämme sitä, että haastateltava on toiminut Pellon Ritavalkealla lumilautaleirin vetäjänä kaksi kertaa. Ne ovat olleet todella suosittuja ja osaavia lahjakkaita nuoria on löytynyt. (Kuusela 2012.)

Kuuselan mielestä Aavasaksa on hyvän kokoinen eli korkeutta snowparkin toteuttamiseen on ihan riittävästi. Hänen mielestään snowparkin rakentamisen voisi aloittaa esimerkiksi loivan rinteen ulkolaitaan, josta sitä voi lähteä tulevaisuudessa kasvattamaan tarpeen ja halun mukaan. (Kuusela 2012.)

Kesäaktiviteetit ovat myös monen hiihtokeskuksen panostamisen kohteita. Iso-Syötteellä panostetaan kesäaktiviteetteihin ja ensi kesänä on tulossa esimerkiksi frisbeegolf-rata ynnä muuta sellaista. Snowparkin muotoja on

hyvä käyttää hyödyksi esimerkiksi alamäkipyöräilyä silmällä pitäen. Kuuselan mukaan sijainti vaikuttaa olennaisesti kesäaktiviteetteihin ja niiden panostukseen. Liian syrjäinen sijainti vaikeuttaa huomattavasti niiden toimivuutta ja kannattavuutta, kuin myös saavutettavuutta. Kesäaktiviteetit hiihtokeskuksissa, jotka ovat syrjässä, on todella hankala saada kannattaviksi. (Kuusela 2012.)

Haastattelu on kenties tärkein työssämme käytetty tiedonlähde ja sen merkitys työllemme on suuri. Olemme erittäin tyytyväisiä siitä, että haastattelu toteutui ja pääsimme samalla perehtymään Kuuselan työn tulokseen Iso-Syötteen hiihtokeskuksessa. Haastattelu antoi meille myös lisää näkemystä toimivan snowparkin luonteesta ja merkityksestä.

4. AAVASAKSAN HIIHTOKESKUKSEN KEHITTÄMINEN

4.1 Tulevaisuuden visio

Visio ohjaa strategian muodostumista ja asettaa tavoitteita. Visio luo käsityksen siitä miksi haluamme tulla ja mihin pyrimme. Strategisten valintojen tekemiseksi tarvitaan vahvaa ymmärrystä tulevaisuudesta. On valittava yksi suunta, jonka pohjalta valintoja tehdään ja joka perustuu parhaaseen ymmärrykseen. Siinä kiteytyy sekä näkemys että tahto. Visio antaa tarkoituksen yhteistyölle ja koordinoi päivittäisiä valintoja. Visiotietoisuus on hyvin tärkeää ja se antaa ihmisille syyn vaikuttaa toisiin vision saavuttamiseksi. (Kauppinen 2002, 91-95.)

Visio on, että Aavasaksa tunnettaisiin maanlaajuisesti ja kasvattaisi jatkuvasti omaa imagoaan laskettelijoiden ja lautailijoiden keskuudessa. Tarkoituksena on, että Aavasaksa tunnetaan tulevaisuudessa parkkilaskemiseen erikoistuneena hiihtokeskuksena, joka sopii hyvin kaiken ikäisille ja tasoisille laskijoille. Aavasaksa on luonut uuden toimivan konseptin hiihtokeskuksena, joka antaisi raikkaan vaihtoehdon suuremmille keskuksille. Aavasaksan pienuus on valttia ja uuden profiilinsa myötä se tarjoaisi paljon toistoja uudessa snowparkissa nopealla ja mukavalla hissillä.

Visiomme mukaan Aavasaksa tekee myös tiivistä yhteistyötä Ylitornion kunnan koulujen kanssa ja on mukana kehittämässä kerhotoimintaa osana koulujen aktiviteetteja sekä perehdyttäisi alueen nuoria lasketteluun ja lumilautailun mahdollisuuksiin. Tämä tarkoittaisi sitä, että nuoret perehdytettäisiin lajiin aivan alusta asti ja heitä opetettaisiin konkreettisesti hyvällä ja ammattimaisella opastuksella. Tarkoituksena on saada Ylitornion ja lähialueiden nuoret kiinnostumaan laskettelusta ja lumilautailusta toistuvalla kerholla tai kurssilla. Kerhotoimintaa tarjottaisiin lasketteluun ja lumilautailun alkeiskursseista aina parkkilaskukerhoon asti. Tämä edellyttäisi paria lisärinnettä Aavasaksan hiihtokeskukseen sekä niiden rohkeaa muokkaamista erilaisten suorituspaikkojen kuten esimerkiksi hyppyreiden ja reilien avulla.

Visiomme mukaan Aavasaksan hiihtokeskus houkuttelisi alueelle myös uusia yrittäjiä, ja talvisesongin merkitys nousisi suureksi Ylitornion kunnalle. Aavasaksa tulisi tekemään myös tiivistä yhteistyötä Ruotsissa sijaitsevan Svanstein Ski:n kanssa, joka kasvattaisi molempiin keskuksiin kohdistuvaa mielenkiintoa molemmin puolin rajaa ja täten edesauttaisi niiden kehitystä ja taloudellista kannattavuutta. Hiihtokeskuksilla olisi yhteinen kausikorttimenettely, kuten esimerkiksi Pyhän ja Rukan hiihtokeskusten välillä, joka loisi hiihtokeskuksissa asioimisen helpoksi ja vaivattomaksi.

Aavasaksa on kannattava, pienimuotoinen ja viihtyisä parkkilaskemiseen erikoistunut hiihtokeskus

- Liiketoiminta on yrittäjien hallussa
- Toiminta on taloudellisesti kannattavaa
- Ylitornion kunnan tukema
- Aavasaksan tunnettavuus on vahvistunut
- Talvisesongin asema on vahvistunut
- Palvelu- ja tapahtumatarjonta vastaa kohderyhmien tarpeisiin
- Aavasaksa on valtakunnan rajat ylittävä hiihtokeskus.

Kuvio 8. Aavasaksan tulevaisuuden visio tiivistettynä

4.2 Kehittämisen tavoitteet

Kehittämisen keskeisenä tavoitteena on luoda Aavasaksan hiihtokeskukselle puitteet, jotka vastaavat nykypäivän standardeja ja mahdollistavat keskuksen taloudellisesti kannattavan toiminnan. Keskukselta pyritään luomaan nykyaikainen ja viihtyisä hiihtokeskus, joka on asiakaslähtöinen. Tavoitteena on myös, että asiakkaat viihtyisivät ja täten käyttäisivät hiihtokeskuksen palveluita myös jatkossa. Minkä tahansa kohteen kehittämisessä on hyvä perehtyä ainakin kahteen tärkeään osa-alueeseen, jotta pystyttäisiin paremmin ymmärtämään, mistä todellisuudessa on kyse ja mitä ollaan käytännössä tekemässä. Kohteen kehittäminen, sen osa-alueet sekä tuotekehitys ovat hyvin keskeisiä teemoja työssämme. Pyrimme käyttämään kaiken tiedon hyväksi, jotta pystymme ymmärtämään kohteen vaatimukset ja tarpeelliset uudistukset.

Kohteen kehittämisessä kohdattavat haasteet liittyvät sen useiden osa-alueiden hallintaan siten, että ne varmistavat taloudellisen tuotettavuuden säilymisen. Samalla pyritään välttämään kohteen kilpailukykyisen aseman luoneiden tekijöiden heikentyminen. Kohteen kehittäminen koostuu yhdeksästä eri osa-alueesta. Näitä osa-alueita ovat:

- Organisaatio
- Markkinointi
- Palvelun laatu ja kokemus
- Viestintä
- Henkilöstönkehittäminen
- Pääoma
- Asiakkuuksien hallinta
- Resurssien hallinta
- Kriisin hallinta

(Crouch-Richie 2005, 183-184.)

Kohteen kehittäminen on enemmän mikrotason toimintaa, jossa kaikki siihen osallistuvat, niin vakituiset työntekijät kuin osakkaatkin, kantavat yksilölliset ja

organisatoriset päivittäiset vastuunsa, jotta saavutettaisiin makrotason visio käytännössä, suunnittelussa ja kehittämisessä. (Crouch-Richie 2005, 183-184.)

Onnistunut tuotekehitystoiminta on yrityksen menestymisen yksi keskeisimmistä edellytyksistä. Yrityksen on kehitettävä tuotteitaan jatkuvasti, muuten ennen pitkää tulee aika, jolloin tuotteet ovat vanhentuneita. Tämä vähentää yrityksen myyntiä, joka pahimmassa tapauksessa saattaa loppua kokonaan. Tuotekehityksessä voi olla kyse täysin uuden tuotteen suunnittelemisesta tai jo olemassa olevan tuotteen kehittämisestä niin, että tuotteesta tulee entistä tuotetta käytännöllisempi ja parempi. Tuotekehityksellä ymmärretään toimintaa, jonka tavoitteena on kehittää uusi tai parannettu tuote. Tuotekehitys on monivaiheinen prosessi, käsittäen tuoteidean etsimisen, kehitysnäkymien, markkinoiden ynnä muiden tuotekehityshankkeen käynnistämiseen tarvittavien tietojen selvittämisen, varsinaisen tuotteen luonnostelun, yksityiskohtaisen suunnittelun, optimoinnin, työpiirustusten tekemisen, käyttöohjeiden laatimisen sekä tuotantomenetelmien kehittämisen. Tuotekehityksessä pyritään täyttämään asetetut tavoitteet niin hyvin kuin on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Tuotekehitystoiminnassa joudutaan tekemisiin lähes kaikkien ihmiselämän alueiden kanssa. Tällöin myös luonnontiedon hyvä tuntemus ja kyky luovaan käytännön työhön ovat avuksi tuotekehityksessä. (Jokinen 2001, 9-10.)

Ylitornion kunta on päättänyt, että hissiyhtiön toiminta halutaan ulkoistaa lähivuosina jonkin yrityksen pyöritettäväksi. Aavasaksalla on runsaasti potentiaalia kehittyä ainutlaatuiseksi laskettelu- ja matkailukohteeksi. Se edellyttää sitä, että Ylitornion kunta tukee ja pyrkii kehittämään Aavasaksan hiihtokeskuksen ympäristöä niin, että se luo nykyisille yrittäjille entistä paremmat mahdollisuudet esimerkiksi laajentaa toimintaansa ja houkutella paikalle myös uusia yrittäjiä. Tavoitteena on myös se, että yrittäjät kehittäisivät omia palveluitaan ja tuotteitaan, jotta Aavasaksan ympäristön mahdollisuudet hyödynnettäisiin mahdollisimman monipuolisesti ja, että se vahvistaisi myös ympärivuotista kasvua. (Kurttila 2010, 6.)

Ylitornion alueen ja lähikuntien asukasmäärät tulevat tulevaisuudessa hyvin todennäköisesti kasvamaan, jos esimerkiksi uusia kaivoksia avataan lähistölle. Tämä kasvattaisi myös huomattavasti muiden vierailijoiden määrää. Uusille asukkaille pyritään tarjoamaan mahdollisimman monipuolisia vapaa-ajan viettomahdollisuuksia ja Aavasaksalla on siihen erittäin hyvät mahdollisuudet. (Kurttila 2010, 6.)

Työmme keskeinen tavoite on luoda Aavasaksan hiihtokeskukselle puitteet, jotka vastaisivat nykypäivän standardeja. Tähän liittyen tavoitteena on uudistaa rinteitä, joka on ehkä tärkein seikka Aavasaksan hiihtokeskuksen kehittämisen kannalta. Rinteiden kehittäminen toimivaksi kokonaisuudeksi, joka miellyttäisi erityisesti tavoiteltuja segmenttejä, on suurin tavoite. Kehittämisen avulla Aavasaksalle pystytään hyvin pitkälti luomaan se, mitä nykypäivänä asiakkaat vaativat, koska rinteet ovat niitä, jotka houkuttelevat asiakkaita paikalle ja niistä asiakkaat eniten kiinnostuvat. Toinen tärkeä kehittämisen tavoite on uusi hissi, sillä vanha hissi on jo nähnyt kaiken ja se tulisi siirtää muihin tehtäviin. Sen tilalle olisi tavoitteena saada uusi hissi, joka olisi mallia istuttava. Uusi hissi vaikuttaa positiivisesti asiakkaiden laskettelukokemukseen ja viihtyvyyteen, mitkä ovat hyvin tärkeitä hiihtokeskuksen toiminnan kannattavuuden kannalta. Muita kehittämisen tavoitteita ovat esimerkiksi rinteiden valaistuksen sekä lumetusjärjestelmän parantaminen.

Aavasaksan hiihtokeskuksen kehittämisen tavoitteet:

- Nykypäivän standardeja vastaavat puitteet ja palvelut
- Rinteiden kehittäminen
- Hissin uusiminen
- Rinteiden valaistuksen parantaminen
- Hiihtokeskuksen oma lumetusjärjestelmä

Kuvio 9. Kehittämisen tavoitteet tiivistettynä

4.3 Asiakassegmentointi

Segmentointi tarkoittaa asiakaskunnan tai markkinoiden ryhmittelyä samankaltaisiin, toisistaan erottuviin ryhmiin. Segmentoinnin perustana ovat asiakkaan tarpeet, eli yritys pyrkii löytämään asiakasryhmiä joilla on tarve samantyyppisille tuotteille. Segmentoinnin avulla kullekin asiakasryhmälle voidaan kehittää juuri sen asiakasryhmän tarpeita vastaavia tuotteita sekä suunnitella tuotteiden saatavuusratkaisut kyseisen asiakasryhmän ostotottumusten mukaan. (Boxberg-Komppula 2002, 75.)

Aavasaksaa on aikaisemmin kehitetty pienimuotoisena, mutta houkuttelevana, perheille suunnattuna hiihtokeskuksena. Haluamme pitää keskuksen edelleen pienimuotoisena ja houkuttelevana, mutta pyrimme arvioimaan hiihtokeskuksen kohderyhmiä uudelleen.

Yritys valitsee mielenkiintoisimmat kohderyhmät, joihin liiketoiminta kokonaisuudessaan kohdennetaan. Segmentointi on siis valintojen tekemistä. Valinnat ovat siinä mielessä ikäviä, että yhden ryhmän valitessaan sulkee samalla toisen ryhmän pois, koska kaikkea ei vain voi valita. Matkailuyritys joutuu tarkkailemaan asiakkaidensa käyttäytymiseen vaikuttavia tekijöitä, kunnes niitä on tarkasteltu riittävän kauan ja hartaasti. Sen jälkeen yritys joutuu tekemään valinnan oman liiketoiminnan kannalta tärkeimmistä kohderyhmistä. Kohderyhmät tulisi kyetä määrittelemään erittäin tarkasti. Mitä paremmin yritys tuntee asiakasryhmät, sitä tuskattomampaa valintojen tekeminen on. (Puustinen-Rouhiainen 2007, 171.)

Nuorissa on tulevaisuus, se pitää myös paikkansa tässä tapauksessa, sillä nykyään yhä useammin rinteessä vastaan tuleva laskettelija tai lumilautailija on nuori ala- tai ylä-asteikäinen lajin harrastaja. Lumilautailun parissa näkee yhä enemmän nuoria harrastajia, mutta erityisesti newschool-laskettelu on nostanut päätänsä ja alkaa olla suuressa suosiossa maailmalla. Newschool-laskettelu pidetään laskettelu uudistavana nuorekkaana tyyliuuntana ja se vetääkin puoleensa yhä nuorempia harrastajia. Erittäin hyvänä esimerkkinä voikin pitää Ruka tunturin Battery Park- rinnettä, joka on nykyään nuorien ala- ja ylä-asteikäisten lumilautailijoiden sekä newschool-laskelijoiden kansoit-

tama. Työssämme kohderyhmänä ovat nuoret lumilautailun ja laskettelen harrastajat, koska laskukansa koostuu nykyään hyvin pitkälti nuorista ja laskettelen sekä lumilautailun suosio kasvaa jatkuvasti nuorten parissa. Tarkoituksena on kehittää Aavasaksan hiihtokeskusta siten, että se houkuttelisi nuoria harrastajia paikalle ja saisi heidät käyttämään Aavasaksan palveluita myös jatkossa.

Kohderyhmiä määritellään usein usean eri kriteerin avulla. Tärkeimpiä erityisesti matkailutoimialalla ovat kuitenkin henkilökohtaiset ja psykologiset tekijät. Segmenttivalintoihin vaikuttaa myös kilpailutilanne markkinoilla. Samalle segmentille ei varsinkaan pienissä kunnissa mahdu useita yrittäjiä ilman konfliktia. (Puustinen-Rouhiainen 2007, 172.)

Työtä suunnitellessamme oli alusta lähtien selvää mille kohderyhmälle ideamme ovat suunnattu. Olemme pitäneet linjastamme tiukasti kiinni, koska kyseisestä segmentistä eli nuorisosta koostuu suurin osa nykyaikaisen lumilautailun ja laskettelen harrastajista. Keskukset panostavat yhä enemmän nuorten harrastajien viihtyvyyteen ja se vaikuttaa huomattavasti kilpailutilanteeseen markkinoilla. Segmentille, jota me työssämme tavoittelemme eli nuorisolle, ei Ylitornion kunnassa ole kovinkaan paljoa aktiviteettitarjontaa. Aavasaksa onkin tässä tapauksessa erittäin hyvässä asemassa, kunhan hiihtokeskusta saadaan kehitettyä nuorison mieleiseen suuntaan.

Ylitornion kunnasta Aavasaksalle ei löydy kilpailijaa. Lähimmät kilpailijat ovat Ruotsin puolella Övertorneån hiihtokeskus Ruskola ja noin 40 kilometriä pohjoisempana Svanstein Ski. Pellon Ritavalkea on lähin Suomessa sijaitseva kilpaileva keskus, joka on samaa kokoluokkaa, kuin Aavasaksa. Svanstein Ski:tä voidaan pitää myös mahdollisuutena, jos yhteistyö Aavasaksan hiihtokeskuksen ja Svanstein Ski:n välillä saataisiin toimimaan.

4.4 Toiminnan kehittäminen

4.4.1 Rinteiden kehittäminen

Aavasaksan hiihtokeskuksesta löytyy kaksi rinnettä, lastenrinne ja pohja half-pipelle. Pisin rinne on 1000 metriä ja korkeuseroa löytyy 115 metriä. (Kurttila 2010, 1.)

Kuva 1. Aavasaksan rinteet kuvattuna alhaalta päin

Aavasaksan rinteet eivät ole tällä hetkellä kovinkaan aloittelijaystävällisiä, sillä niiden jyrkkyys ja kapeus tuottavat erityisesti vasta-alkajille ongelmia. Erityisesti jyrkemmän rinteiden kapeus half-pipen pohjan kohdalta tulisi ottaa huomioon. Hissin ylä- ja ala-asetat ovat vanhoja ja myös huonossa kunnossa. Erityisesti hissien yläasemat on varsinkin nuoremmille harrastajille hankala ja turvaton, sillä samaan kohtaan tulee ura parkkipaikalta ja rinteet lähtevät tahoilleen. (Kurttila 2010, 7.)

Aavasaksan hiihtokeskuksesta löytyy siis kaksi rinnettä. Toinen rinteistä on huomattavasti jyrkempi ja se vaatii levittämistä koko rinnenpituudeltaan. Hel-

poiten rinnettä olisi mahdollista levittää pohjoiseen päin. Jyrkän osuuden alku sekä half-pipen pohjan kohdalla rinne on liian kapea. Toinen rinteistä sijaitsee pohjoisempana ja se on loivempi sekä aloittelijaystävällisempi kuin jyrkempi rinne. Sitä tulisi kuitenkin myös levittää, koska rinteiden alkuosa on hieman kapea ja tuottaa ongelmia vasta-alkajille. Leventäminen on helpointa tehdä alarinteeseen, eli jyrkemmän rinteiden puolelle. Rinteiden puolella välissä, hiukan ennen kuin rinteet yhdistyvät, on kohta joka kaipaa levittämistä, koska kyseisessä kohdassa rinne kapenee tarpeettomasti. Loivempi rinne on myös hieman viisto ja se vaikeuttaa myös vasta-alkajien laskemista. (Kurttila 2010, 7.)

Rinteiden maatyöt ja muokkaaminen ovat Aavasaksan hiihtokeskuksen tapauksessa tärkeitä toimenpiteitä. Kurttila on esittänyt omat visionsa Aavasaksan rinteiden muokkaamisesta Pöyryn vuonna 2010 laatimassa Aavasaksan alueen master plan 2025:sen osiossa, joka koskee Aavasaksan hiihtokeskuksen kehittämistä. Mielestämme Kurttilan suunnitelmat ja ajatukset ovat erittäin toimivia ja ne tulisi toteuttaa. Tällä hetkellä Aavasaksan hiihtokeskuksen rinteet ovat liian kapeita, erityisesti jyrkempi rinne joka sijaitsee pohjoisessa. Liian kapeat rinteet ovat turvallisuusriski ja niiden muokkaamiseen tulisi suhtautua vaadittavalla vakavuudella. Rinteiden levennykset ovat mielestämme välttämättömiä muutoksia Aavasaksan rinteiden kannalta, sillä ne tekisivät hiihtokeskuksen rinteistä entistä turvallisempia, erityisesti aloittelijoiden kannalta. Tämän avulla rinnetapaturmien riskejä voitaisiin ehkäistä.

Aavasaksan hiihtokeskuksen rinteissä on kaksi mielestämme erittäin selvää paikkaa, joissa maatyöt ovat välttämättömiä rinneturvallisuuden takaamiseksi. Erityistä huomiota vaatii jyrkemmässä rinteessä half-pipen pohjan kohdalla oleva alue, joka on tällä hetkellä erittäin kapea. Mielestämme aluetta tulisi muokata siten, että half-pipen pohja poistettaisiin kokonaan, sillä keskukselta ei löydy tarvittavia välineitä sen kunnossa pitämiseen ja se hankaloittaa esimerkiksi rinnekoneella eli tampparilla tapahtuvaa rinteiden tamppaamista. Half-pipen poistamisen jälkeen rinnettä olisi myös helpompi muokata ja leventää, koska tiellä ei ole ylimääräisiä esteitä. Half-pipen kuoppa saataisiin täytettyä sen rakentamiseen käytetyllä maa-aineksella. Toinen erityistä huomiota vaativa paikka on loivemman rinteiden puolella välissä, hieman ennen

rinteiden yhdistymistä olevassa kohdassa, joka kapenee tarpeettomasti. Kyseinen kohta vaatii ehdottomasti levittämistä, koska se voi olla turvallisuusriski, erityisesti aloittelijoiden kannalta. Levittämällä kyseistä kohtaa kitkettäisiin pois yksi kohta, jossa hyvin todennäköisesti voi tapahtua rinnetapaturmia ja tällä tapaa rinteestä tulisi entistä turvallisempi lasketella ja lumilautaila. Rinteiden levittämisellä onkin siis suora yhteys rinneturvallisuuteen ja mielestämme siihen tulee suhtautua vakavasti, koska rinneturvallisuus on asia, jota nykypäivän keskuksilta vaaditaan.

Aavasaksalta löytyy myös pohja kolmannelle rinteelle, alue on jo raivattu ja kaivinkoneella tasoitettu. Rinteen pohja on vielä kuitenkin liian kapea ja se vaatii vielä maatöitä, ennen kuin se pystyttäisiin ottamaan käyttöön. Aavasaksan kolmas rinne on ollut rakenteilla, mutta sitä ei ole kuitenkaan viimeistely täysin siihen kuntoon, että se voitaisiin aukaista yleiseen käyttöön. Rinteen pohja on hieman liian kapea ja se vaatisi vielä tasoitusta ennen kuin sitä olisi mahdollista aukaista. (Kurttila 2010, 7.)

Lomakekyselyn vastauksia tutkiessamme kävi ilmi, että nuoret kaipaavat Aavasaksalle lisää rinteitä, koska laskeminen vain kahdessa rinteessä käy nopeasti yksitoikkoiseksi. Mielestämme tärkeintä on ensin keskittyä kunnostamaan jo valmiit rinteet sellaiseen kuntoon, että asiakkaat voivat tulla turvallisesti laskettelemaan kunnostettuihin rinteisiin. Valmiiden rinteiden kunnostamisen jälkeen on mahdollista alkaa suunnittelemaan kolmannen rinteen kunnostukseen tarvittavia toimenpiteitä ja sen jälkeen myös toteuttaa ne, jos se nähdään tarpeelliseksi.

Tällä hetkellä ajatuksenamme on, että vanha rinteenpohja säilytettäisiin luonnonlumirinteenä koska siihen se soveltuisi erinomaisesti. Luonnonlumi-rinteiden suosio on jatkuvassa kasvussa, sillä aktiiviset harrastajat etsivät entistä enemmän paikkoja joissa laskea niin sanottua puuterilunta. Puuteri on tuoreeltaan runsaasti satanutta pehmeää lunta, jossa kukaan ei ole vielä ehtinyt laskea. Puuteria ei varsinaisesti löydy hoidetuilta rinteiltä, mutta rinteiden reunoilla ja ulkopuolella puuteria voi pakkaspäivän pitkän lumisateen jälkeen esiintyä. Parhaat puuterialueet löytyvät lähes aina isojen vuorien off-pisteiltä.

Off-pisteellä tarkoitetaan merkittyjen rinteiden ulkopuolista aluetta. (Lumilautailu-info 2011.)

Suomestakin löytyy hyviä keskuksia, joissa voi harrastaa off-pisteillä eli rinteiden ulkopuolella tapahtuvaa laskemista ja puuterin metsästystä. Puuterin laskeminen tapahtuu hyvin pitkälti metsissä tai kuruissa, koska luonnonlumi-rinteitä ei vielä löydy kovin useista Suomen keskuksista. Nuoret hakevat entistä enemmän uusia ja haastavampia laskulinjoja rinteiden ulkopuolelta ja tämän takia luonnonlumi-rinne olisi mielestämme hyvä mahdollisuus Aavasaksalle edistää sen kiinnostavuutta asiakkaiden parissa. Luonnonlumi-rinne olisi myös turvallisempi tapa harrastaa laskettelua rinteiden ulkopuolella, koska siellä ei ole laskemista haittaavia esteitä kuten puita tai suuria kiviä.

Aavasaksalta löytyy myös pohja half-pipelle, mutta ilman oikeanlaisia välineitä sen ylläpitäminen ei onnistu. Lisäksi välineet se kunnossapitämiseen maksavat todella paljon. Half-pipen pohjan poistamista tulisikin harkita vakavasti ja sen sijasta newschool-hiihtäjien ja lumilautailijoiden käyttöön tulisi mielellummin rakentaa esimerkiksi erikokoisia hyppyreititä ja muita suorituspaikkoja. (Kurttila 2010, 7.)

Hyppyreitit ja muut obstaakkelit, kuten esimerkiksi reilit ja pressit, uupuvat Aavasaksan hiihtokeskuksen tarjonnasta täysin. Tämä on nykypäivänä todella suuri miinus. Snowpark on se asia, johon Aavasaksan hiihtokeskuksen tulisi panostaa kunnolla, sillä nykyään hyvä snowpark vetää erittäin paljon asiakkaita keskuksiin. Erityisesti nuoret ovat niistä hyvin kiinnostuneita. Snowparkin taso on heille se kriteeri minkä avulla he päättävät mihin keskukseseen laskemaan lähdetään. Snowpark on siis oma rinnealue hiihtokeskuksessa tai jos keskus on pieni kuten Aavasaksa, snowpark voidaan sijoittaa osaksi yhtä rinteistä. Snowpark on oma alue, johon sijoitellaan snowparkissa laskemiseen liittyviä suorituspaikkoja ja sen tarkoituksena on palvella newschool-laskettelijoita ja lumilautailijoita. (Kuusela 2012.)

Aavasaksan hiihtokeskus on pieni ja snowparkin rakentaminen tulisikin suhteuttaa keskuksen kokoon. On turhaa rakentaa liian suurta, jos keskus on pieni ja kävijöitä vähän, kuten Aavasaksan hiihtokeskuksen tapauksessa tällä

hetkellä tilanne on. (Kuusela 2012.) Snowparkin sijoittaminen tulee suunnitella tarkasti keskuksessa, jossa rinteitä on vähän, esimerkiksi kaksi tai kolme. Aavasaksalta löytyykin vain kaksi rinnettä, mutta rinteistä toinen, joka on loivempi ja pidempi on erittäin otollinen snowparkin rakentamista varten. Mielestämme snowparkia olisi hyvä lähteä rakentamaan alustavasti loivemman rinteeseen vasempaan laitaan niin pitkälle kuin halutaan. On kuitenkin turhaa lähteä rakentamaan liian suurta heti alkuun, koska erilaisten suorituspaikkojen rakentaminen on työlästä ja esimerkiksi reilejä ja pressejä ei välttämättä heti alussa ole tarpeeksi, jotta snowparkista voitaisiin rakentaa esimerkiksi koko rinteeseen levyinen tai pituinen. Sitä mukaan, kun erilaisia obstaakkeleita saadaan hankittua lisää, voidaan myös snowparkin kokoa ryhtyä kasvattamaan.

Snowparkin suunnittelu on tärkeää, jotta snowparkista saadaan tehtyä toimiva, mutta myös asiakkaiden kannalta turvallinen paikka tehdä ja harjoitella temppuja. Ensimmäiseksi tulee selvittää minkä tasoisia harrastajia keskukselta löytyy ja minkä tasoisia laskijoita halutaan tavoitella. On tärkeää, että snowparkista ei tehdä liian haastavaa, sillä silloin sen hyöty keskukselle menee hukkaan. Tällä hetkellä Aavasaksan hiihtokeskuksen kävijöistä ei hyvin suurella todennäköisyydellä voida päätellä paljoakaan, koska keskus on avoinna vain muutaman kerran talven aikana. Lomakekyselyn avulla saimme kuitenkin melko hyvän kuvan siitä, minkä ikäisiä ja tasoisia harrastajia Ylitorniolta löytyy ja jotka ovat kiinnostuneita snowparkista ja sen tarjonnasta. Nuoria tulisi mielestämme kuunnella ja heidän mielipiteensä ottaa huomioon, koska Ylitornton kunnan nuoret ovat se suurin ryhmä, joka Aavasaksan snowparkkia tulee tulevaisuudessa käyttämään.

Seuraavaksi olisi hyvä miettiä, kuinka paljon ollaan valmiita panostamaan snowparkin laatuun, eli kuinka paljon rahaa voidaan sijoittaa erilaisten obstaakkeleiden, kuten reilien ja pressien hankintaan. Hyvän snowparkin luominen vaatii melko paljon panostamista, mutta on sen arvoinen investointi ja hyvin suurella todennäköisyydellä maksaa itsensä takaisin jopa ensimmäisen talven aikana. Snowparkin kehittäminen vaatii myös rahaa, mutta se pitää asiakkaat tyytyväisenä, kun esimerkiksi kerran talvessa saadaan hankittua vaikkapa yksi tai kaksi uutta reiliä. Ongelmana Aavasaksan hiihtokeskukses-

sa tällä hetkellä on se, että keskuksella ei ole ainoatakaan reiliä tai pressiä hankittuna. Tilanne vaatiikin Aavasaksan hiihtokeskukselta erityistä panostamista snowparkin suorituspaikkojen rakentamiseen vaadittavien välineiden hankintaan. Snowparkin rakentamisessa mahdollisuudet ja kulut ovat rajattomia, mutta kun kyseessä on kuitenkin pieni keskus, on hyvä lähteä liikkeelle siitä, että hankitaan aluksi esimerkiksi muutama pressä sekä reili. (Kuusela 2012.) Hyvä alku Aavasaksan hiihtokeskukselle mielestämme olisi esimerkiksi kaksi reiliä sekä pressiä. Loivemman rinteeseen laitaan saataisiin uusien reilien, pressien sekä esimerkiksi kahden erikokoisen hyppyrin avulla tehtyä pienimuotoinen snowpark linja, joka olisi hyvä alku snowparkille. Kaikkea ei tietysti tarvitse ostaa uutena, vaan esimerkiksi Ruka myy vanhoja obstaakkeleita, eli pressejä, reilejä sekä bonkki-tyynyreitä erittäin edullisesti pois uusien tieltä. Toinen vaihtoehto on rakentaa erilaisia obstaakkeleita itse. Hyvänä esimerkkinä ovat Iso-Syötteen ”Jib-parkkiin” sijoitetut suuren traktorin renkaat, jotka toimivat metallityynyreiden tavoin mainioina bonkkeina. Ne eivät myöskään vahingoita laskuvälineitä samalla tavalla kuin metalliset tynnyrit. Snowparkin suorituspaikkojen rakentamisessa vain mielikuvitus on rajana, mutta aina on kuitenkin syytä muistaa turvallisuus ja sen takia suurin osa eri keskusten obstaakkeleista tulee yrityksiltä, jotka ovat keskittyneet vain niiden valmistamiseen. Muutamina esimerkkiryityksinä voisi mainita Scandinavian Shapers:n sekä Reilisepon.

Tämän jälkeen suunnittelua voidaan esimerkiksi jatkaa tarkastelemalla rinteiden muotoja. Selvittää löytyykö rinteistä esimerkiksi kumpuja, sillä kumpujen alapuolelle muodostuvaa jyrkkää kohtaa on hyvä hyödyntää hyppyreiden alastulona. Aavasaksalla tilanne on se, että loivemmasta rinteestä muotoja ei hirveästi löydy vaan rinne on melko tasaista ja loivaa, joten lumettamisen tarve on suurempi kuin paikoissa, joissa kumpujen muotoja pystytään hyödyntämään. Mielestämme erittäin varteenotettava vaihtoehto olisi kesällä rinteiden kunnostamisen yhteydessä tehdä esimerkiksi kaksi maapohjaa hyppyreitä varten. Aavasaksan hiihtokeskus säästäisi tämän muutoksen avulla huomattavasti lumetuksen kustannuksissa, sillä hyppyreiden maapohjat vähentävät merkittävästi lumetuksen tarvetta.

Talvella on selvitettävä kuinka paljon lunta hyppyrin luominen vaatii. Kun lunta on tarpeeksi, voidaan alkaa muotoilemaan hyppyreitää tampparin avustuksella. Hyppyreiden ja muiden suorituspaikkojen rakentaminen ilman tampparin apua on lähes mahdotonta. Ensimmäisenä hyppyrin rakennusvaiheessa tehdään alastulo ja vasta sen jälkeen suunnitellaan mihin hyppyrin nokka voidaan sijoittaa. Perussääntönä voidaan pitää, että alastulon pituudesta puolet on hyppyrin ja alastulon välinen matka, eli flätti. Alastulojen koon kanssa kannattaa olla tarkkana. Siitä kannattaa tehdä mieluummin liian suuri kuin pieni, sillä liian suurta alastuloa ei ole vaan vaaratilanteet syntyvät, kun hyppyrin nokka viedään liian kauas alastulosta. (Kuusela 2012.) Toinen hyvä perussääntö on, että alastulon on oltava vähintään 15 metriä leveä, jolloin esimerkiksi hyppyreiden huoltaminen helpottuu. Muita huomioitavia asioita on esimerkiksi se, että snowparkkia ylhäältä alaspäin katsottaessa olisi hyvä nähdä vähintään kaksi suorituspaikkaa eteenpäin. Sillä, jos toinen laskija on kaatunut heti toisen suorituspaikan jälkeen, sen näkee jo ylhäältä. Tämän avulla voidaan välttyä monilta turhilta onnettomuuksilta.

Hyvän snowparkin rakentaminen vaatii usein paljon aikaa ja kärsivällisyyttä. Myös rahaa sen rakentamiseen saadaan kulutettua hyvin paljon jos vain halutaan. Snowparkin suosio riippuu ihan siitä miten hyvin se on rakennettu, kuinka usein sitä huolletaan ja kuinka monipuolinen se on. Useasti ongelmana keskuksissa on, että snowparkista tehdään aluksi liian haastava ja se vaikuttaa negatiivisesti sen suosioon. Yleisin vika on, että hyppyreistä tehdään liian suuria. Lähtökohtana hyvällä snowparkille on se, että sen tulisi palvella sitä väkeä joka kyseisessä hiihtokeskuksessa pääsääntöisesti käy. Suorituspaikkojen tulisi olla sen tasoisia, että ne asiakkaat, jotka keskuksessa pääsääntöisesti käyvät, uskaltavat ja pystyvät suoriutumaan niistä. Päivän päätteeksi suorituspaikkoja huollettaessa yksikään suorituspaikka ei saisi olla sellainen josta ei löydy yhtään jälkiä, oli se sitten reili tai hyppyri. Hyvän snowparkin tunnusmerkkejä on myös monipuolisuus. Sieltä tulisi löytyä useita erilaisia suorituspaikkoja, kuten erikokoisia hyppyreitää, erilaisia reilejä sekä pressejä ja esimerkiksi corneri. Reilit ovatkin nykypäivänä hyvin suosittuja eli erilaisia kaiteita tulisi ainakin löytyä. Muita hyvässä snowparkissa huomioon otettavia asioita on se, että jokainen suorituspaikka pitäisi pystyä laskemaan

läpi ilman, että joutuu jättämään yhden suorituspaikan välistä, jotta saa vauhtia esimerkiksi seuraavaan hyppyriin. (Kuusela 2012.)

Snowpark on nykyään keskuksille myös eräänlainen vetonaula, koska hyvä snowpark lisää keskuksen kävijämääriä. Yrityksen ovat myös entistä enemmän kiinnostuneita newschool-laskemisesta ja lumilautailusta ja snowparkin mainostilat onkin nykyään erittäin helppo myydä yrityksille, koska se on nuorekasta ja trendikästä. Snowpark onkin loistava mainospaikka, jos se vain on sijoitettu oikein. (Kuusela 2012.)

Kesäsesonki on Aavasaksalla tällä hetkellä vilkkaampi kuin talvisesonki. Sen takia kesäaktiviteettejä tulisi kehittää. Rinteitä olisi mahdollista hyödyntää kesäisin, esimerkiksi rinteisiin voitaisiin merkitä sauvakävelypolku vaativille harrastajille ja myös maastopyöräily sopisi mainiosti Aavasaksan rinteisiin. Suositukseksi kesäaktiviteetiksi muun muassa Ounasvaaralla noussut kesäkelkkailu vaatisi hieman isompaa investointia ja ylläpitoa, mutta sitäkin ajatusta ei kannata unohtaa täysin. (Kurttila 2010, 7.) Uusia kesäaktiviteettiehdotuksia käsitellään tarkemmin luvussa 4.4.5.

4.4.2 Hissin uudistaminen

Aavasaksan hiihtokeskuksesta löytyy ainoastaan yksi hissi ja se on yli 40 vuotta vanha. Hissi on niin sanottu kapulahissi ja sen nousukapasiteetti on noin 1.200 nousua tunnissa. Ongelmaksi muodostuu se, että ala-asemalla on aina oltava hissimies antamassa kapuloita asiakkaille, sillä asiakas ei saa kapulaa yksin paikoilleen. (Kurttila 2010, 8.)

Vanhan hissin teknologia on jo huomattavan vanhentunutta ja esimerkiksi varaosia voi olla vaikea hankkia muutamien vuosien kuluttua. Hyvänä esimerkkinä mainittakoon hissin yläpyörän kumi, joka on kulunut ja lukuisista yrityksistä huolimatta siihen ei ole löydetty enää varaosaa tilalle. Korjaamalla ja huoltamalla on mahdollista lisätä hissin käyttöikä, mutta keskuksella on kuitenkin lähivuosina edessään hissin uusiminen. Vanhan hissin modernisointi on kuitenkin vielä mahdollista toteuttaa ja sen kustannukset tulisivat olemaan noin 150.000 euron luokkaa. (Kurttila 2010, 8.)

Kuva 2. Vanhan hissin ala-asema (Kurttila 2010, 2).

Kuva 3. Vanhan hissien ylä-asema (Kurttila 2010, 2).

Hissin uusiminen on keskuksen toiminnan kannalta erittäin tärkeää. Se tulisi vaikuttamaan huomattavasti hiihtokeskuksen toimintaan ja asiakkaiden tyytyväisyyteen, joka peilautuu suoraan keskuksen toiminnan kannattavuuteen. Asiakkaat ovat hiihtokeskuksessa etusijalla ja uusi hissi parantaisi huomattavasti asiakkaiden laskettelukokemusta, sillä tarkoituksenaan on tulla mäkeä enemmän alas kuin nousta hissillä mäkeä ylös. Aavasaksan hiihtokeskus kaipaa myös selkeää toimenpidettä ja merkkiä uudelle kehitykselle ja sitä uuden hissien rakentaminen olisi. Se lisäisi myös yrittäjien kiinnostusta Aavasaksaa ja sen tulevaisuutta kohtaan, kun he näkisivät, että keskuksen oikeasti panostetaan ja sinne tehdään jotakin konkreettista.

Uusi hissi olisi huomattavasti vanhaa hissiä energiatehokkaampi, turvallisempi, luontoystävällisempi sekä kulutuksiltaan edullisempi. Suomen hiihtokeskukset kehittävät toimintojaan jatkuvasti entistä energiatehokkaammiksi ja sen avulla pystytään saavuttamaan huomattavat säästöt. Erityisesti ekologinen toimintatapa nostaisi Aavasaksan imagoa ylöspäin, koska nykyään niin sanottuja vihreitä arvoja pidetään todella tärkeinä. (Kurttila 2010, 8.)

Suomessa tyypillisimpiä hissejä ovat niin sanotut kapulahissit, mutta asiaa asiakaslähtöisesti mietittäessä tuolihissi tulisi olemaan asiakkaiden kannalta huomattavasti mukavampi ja houkuttelevampi. Nykyään trendinä on laskettelun helppous ja uusi tuolihissi olisi osa sitä. Tuolihissin avulla asiakas pystyy esimerkiksi lepuuttamaan hieman jalkojaan ja itseään nousun aikana. Tämä vaikuttaa suoranaisesti ihmisten jaksamiseen, eli he viihtyvät mäessä pidempään. Uusi tuolihissi nopeuttaisi myös nousuja, sillä nykyaikaiset tuolihissit ovat jo suhteellisen nopeita verrattuna esimerkiksi vanhaan kapulahissiin. Asiakkaat kaipaavatkin nykyään yhä mukavampia ja nopeampia nousuja, sillä aika on rahaa myös laskettelussa ja lumilautailussa. Aloittelevien lumilautailijoiden ja laskettelijoiden kannalta tuolihissi olisi suuri helpotus, koska kapulahississä meneminen on erityisesti aloitteleville lumilautailijoille erittäin hankalaa ja hississä menemisen opettelu vie paljon aikaa itse laskemiselta, joka on kuitenkin pääasia. Lapsille kapulahissi tuottaa myös hankaluuksia, koska he ovat lyhyitä ja kevyitä joten tuolihissi olisi myös helpotus nuoremmille asiakkaille. Asiakkaiden laskettelukokemukset parantuisivat huomattavasti uuden hissien ansiosta.

Uusi tuolihissi tulisi maksamaan enemmän kuin uusi kapulahissi, mutta se myös maksaisi itsensä nopeasti takaisin. Tuolihissi vähentäisi esimerkiksi lumetuksen tarvetta, koska hissilatua ei tarvitse lumetta. Tästä johtuen voidaan keskittyä vain ja ainoastaan rinteiden lumetukseen. Tämä nopeuttaisi huomattavasti keskuksen avaamista, joka vaikuttaa suoraan keskuksen toiminnan kannattavuuteen. Kesäsesonki on tällä hetkellä Aavasaksalla huomattavasti vilkkaampi verrattaessa talvisesonkiin. Uusi tuolihissi on myös melkeinpä välttämätön kesäaktiviteettejä kehitettäessä. Hyvänä esimerkkinä voisi mainita alamäkipyöräilyn. Se vaatii toimiakseen hissien, koska pyörät ovat suuria ja raskaita polkea, joten ylös on päästävä muilla keinoilla kuin polkemalla. Kapulahissi toimii myös alamäkipyöräilyssä, mutta nouseminen on huomattavasti vaikeampaa kuin tuolihississä. Suurimmissa keskuksissa, joista alamäkipyöräilyratoja löytyy, tuolihissi on käytössä myös kesäisin. Tuolihissiä käytetään myös useassa hiihtokeskuksessa kesäisin maisemahissinä. Aavasaksan luonnonpuiston maisemat ovat erittäin upeat ja uusi tuolihissi toimisi myös kesäisin maisemahissinä. Varsinkin ulkomaiset turistit saisivat

suurta mielihyvää päästessään katselemaan ja valokuvaamaan hienoja maisemia hissimatkan aikana.

Vanha hissi on huonossa kunnossa, mutta sitä ei mielestämme tule missään nimessä kuitenkaan hävittää. Se tulisi korjata talteen, kunnostaa ja maalata. Kunnostuksen jälkeen vanhalle hissille tulisi suunnitella uusi sijoituspaikka, sillä kaksi hissiä Aavasaksalla tekisi laskettelukokemuksesta entistä paremman asiakkaita ajatellen. Hyvä sijoituskohde vanhalle hissille voisi olla esimerkiksi alkeisopetusrinne, jos sellainen päätetään rakentaa.

4.4.3 Valaistuksen kehittäminen

Rinneturvallisuus on asia, johon kaikki hiihtokeskukset nykyään panostavat. Sitä pyritään kehittämään jatkuvasti, jotta tapaturmilta vältyttäisiin. Hiihtokeskuksen rinneturvallisuus on erittäin tärkeä asia ja siihen vaikuttaa hyvin pitkälti keskuksen oman henkilökunnan tietotaito ja se kuinka paljon keskus pystyy panostamaan rinneturvallisuuteen. Keskuksset järjestävätkin työntekijöilleen erilaisia koulutuksia rinneturvallisuuteen liittyen, jotta he pystyvät tapaturman sattuessa toimimaan ammattitaitoisesti ja oikein.

Hyvin useasti rinnetapaturmissa osallisena on kaksi laskettelijaa ja yleensä tapaturma johtuu toisen osapuolen huolimattomuudesta, piittaamattomuudesta tai taidoista vaikka vahinkojahan tapaturmat aina ovat. Laskettelija on itse vastuussa omasta tekemisestään ja hänen tulee tiedostaa oma osaamisensa ja noudattaa annettuja rинnesääntöjä, jotta tapaturmilta vältyttäisiin. Rinneturvallisuus on jokaista mäenlaskijaa koskettava asia ja siihen tulee suhtautua riittävällä vakavuudella ja huolellisuudella. (SHKY 2008.)

Aavasaksan rinteiden valaistus on mielestämme yksi tärkeimmistä kehittämisen kohteista, koska se lisää keskuksen turvallisuutta ja vaikuttaa myönteisesti asiakkaiden kokemuksiin. Mielestämme valaistuksen uusimista tulisikin harkita vakavasti.

Rinteiden valaistus on osa rinneturvallisuutta. Hissiiä uusittaessa voitaisiin myös kehittää rinteiden valaistusta, jotta saataisiin rinneturvallisuus nykyisten vaatimusten tasolle. Valaistusta voidaan kehittää erilaisilla valaisintyypeillä, mutta järkevin ratkaisu olisi käyttää energiatehokkaita valaisintyypppejä. Kurttila mainitsi työssään esimerkkivaihtoehtona 30 kappaletta värikorjattuja, suurpainenaatrium 400 w – valaisimia. Lampuille tarvittaisiin myös puupylväät ja kaapelointi, joka olisi hyvä toteuttaa maakaapelointina. (Kurttila 2010, 9.)

Useissa keskuksissa valaistusta ei ole suunniteltu oikeastaan ollenkaan. Valaisinpylväät on vain sijoitettu sinne mihin on havaittu, että valoa tarvittaisiin lisää. Tämä ei ole toimiva tyyli ja se voi johtaa ylivalaistukseen tai liian vähäi-

seen valaistukseen toisessa paikkaa. Rinteitä muokataan kesäisin ja silloin on hyvä muistaa ottaa huomioon valaistus. Lisämaan tuominen rinteeseen voi vaikuttaa esimerkiksi valaisintolppien korkeuteen ja valaisukulmaan. (SHKY 2010.)

Ellei kyseessä ole kisarinne valaistus hoidetaan yleensä 400W:n monimetallivalaisimilla 2 kappaletta yhtä pylvästä kohden. Valkoinen valo on värien toiston ja valotehon kannalta parempi kuin lämmin värisävy. Valaisimet kiinnitetään orteen maassa ja kytketään valmiiksi eri vaiheisiin (ohjaus puoli- / täydet valot). Syöttökaapeli kiinnitetään kohokiinnikkeillä niin pitkälle kuin mahdollista ja pystytetään kaivinkoneen avulla noin parin metrin kuoppaan pylvään pituudesta riippuen. Pylväskeskus asennetaan pylvään suuntaisesti alarinteen puolelle tai pylvään taakse metsän puolelle riittävän korkealle, lumivara huomioiden. (Laitinen 2012.)

Esimerkiksi Kittilässä sijaitsevalla Levitunturilla käytetyssä mallissa on kolme pylvästä. Keskimmaisessä on keskus, jonka molemmille puolille jää yksi puu. Molempiin puihin on matkaa noin 40 metriä ja lisäksi pylvään vaatima matka eli noin 15 metriä. Tämä tekee noin 60 metriä kaapelia yhteen pylvääseen. Koska pylväitä on kaksi, kaapelia vaaditaan 120 metriä ja vielä keskuspuulle 15 metriä eli yhteensä 135 metriä kaapelia. Tämän mallin mukaan voidaan laskea kaapelin kulutus, jos samanlaiseen ratkaisuun päädyttäisiin Aavasaksan hiihtokeskuksessa. (Laitinen 2012.)

Jos rinteeseen ei rakenneta lumetusjärjestelmää, kaapelointi voidaan hoitaa kapeammalla (50/70mm) kaapelilla ja rinteen puoliväliin tuoda järeämmän (185mm) syötön, johon tulisi keskus, jossa olisivat ohjaukset. Keskus taas jakaa sähköä eteenpäin ohuemmalla kaapelilla. Tällöin voitaisiin käyttää pylväskoteloita, esimerkiksi mallia tielaitos. Tämän järjestelmän heikkous on jäykän sähkön puute kun valot eivät pala. Täytyy muistaa, että valaisinlinjaa voi syöttää molemmista suunnista. (Laitinen 2012.)

Maatöiden kustannuksista on vaikea antaa arviota, koska koskaan ei voi tietää mitä alta löytyy, esimerkiksi kalliota. Levin suunnalla konetyö maksaa

noin 90 euroa tunnilta. Kaivuu ajan arvio on noin yhdestä kahteen viikkoa. Tarvittava hiekan määrä voidaan laskea valmiiksi ja hinnat määräytyvät kuljetusfirman mukaan, esimerkiksi Napapiirin Kuljetus on yksi vartenotettava vaihtoehto kuljetusfirmaksi. Levillä hyvä keino on, että pylväät jaetaan valmiiksi rinteisiin ja kalustetaan hyvin lähellä asennuskohtaa. Tämän avulla vältetään turhilta liikutuksilta. (Laitinen 2012.)

4.4.4 Palveluiden kehittäminen

Aavasaksan hiihtokeskuksen välittömästä läheisyydestä löytyy Aavasaksanvaaran ravintola- ja majoituspalveluista vastaava Aavasaksan lomakylä Ky Aurinkomajat, joka on alueen palvelu- ja kohtaamispaikka. Se sijaitsee hiihtokeskuksen yläasemalla, jossa sijaitsee myös rinnetoimintoja ajatellen tärkeä parkkipaikka. Aurinkomajat tarjoaa kahvila- ja ravintolapalveluita, majoituksia sekä välinevuokrauksia murtomaahiihtoon, lasketteluun ja moottori- ja kelkkailuun. Kesäisin Aavasaksan lomakylän läheisyydestä löytyy myös luontopolkuja sekä Aurinkomajat ravintolassa järjestettävät juhannusjuhlat. (Aavasaksan lomakylät Ky aurinkomajat 2011a.)

Aavasaksan Aurinkomajasta löytyy tärkeimmät palvelut, kuten vastaanotto, info, majoitusvaraukset, A-oikeudet, ruokapalvelut, kahvilapalvelut ja karaoke. Jotta uudistettu Aavasaksan hiihtokeskus olisi mahdollisimman asiakaslähtöinen, on Aavasaksan aurinkomajan palveluita myös kehitettävä omistajan kanssa mahdollisessa yhteistyössä. Vaikka Aurinkomajasta löytyy suurin piirtein kaikki minimivaatimukset, joita rinnepalveluita käyttävät asiakkaat vaativat, nousevat ne myös entistä tärkeämpään asemaan. Esimerkiksi ruokapalveluja tulisi kehittää tehokkaammaksi ja panostettava laatuun. Ruokalista ja ruoan laatu ovat tärkeässä asemassa jokaisessa hiihtokeskuksessa sillä huomattava osa rinteiden asiakkaista tarvitsee ruokapalveluita. Osaltaan ne vaikuttavat asiakkaitten viihtymiskokemukseen. Suosittuja ruokapalveluita hiihtokeskuksissa ovat ruoat, kuten hampurilaiset ja pitsat. (Aavasaksan lomakylät Ky aurinkomajat 2011a.)

Majoituskapasiteettia Aavasaksalla löytyy 15 erikokoisen mökin sekä muutamien majoitushuoneiden verran. Kaikista majoituksista löytyy tärkeimmät varusteet wc, suihkut ja keittiö. Lisäksi suurimmista mökeistä löytyy sauna sekä takka. Mökeissä ei tällä hetkellä ole tarvetta uudistuksiin, mutta tulevaisuudessa jos asiakasmäärät kasvavat huomattavasti, voi rinnepalvelut ja koko vaaran kattava majoituskapasiteetti jäädä liian vähäiseksi. Se edellyttäisi kuitenkin huomattavan kasvun matkailijamäärissä. Tällöin tulisi kasvattaa vuodepaikkojen määrää, joka ei tilan suhteen olisi ongelmallista sillä Aavasak-

sanvaarassa käyttämätöntä tilaa on runsaasti. (Aavasaksan lomakylät Ky aurinkomajat 2011b.)

Aavasaksan hiihtokeskuksen ala-aseman ympäristö hissirakennuksineen on tullut tiensä päähän ja vaatii välitöntä uudistamista. Ala-asemalle tulisikin miettiä mahdollisimman hyvä ja asiakkaita palveleva ympäristö. Vanha hissi-rakennus tulisi purkaa ja tilalle voisi rakentaa uusi modernimpi monitoimikeskus, jonka yhteydessä voisi ylläpitää muutakin toimintaa, kuten lipunmyyntipistettä sekä kahviota. Tämä edellyttäisi myös ala-asemalle johtavan tien perusteellisen kunnostamisen sekä ympäristön uudelleen suunnittelemisen ja muokkaamisen. Ala-aseman merkitys korostuisi myös mahdollisia kesäaktiiviteetteja silmällä pitäen.

Ala-asemalle tulisi miettiä myös uutta pysäköintialuetta, sillä yläasema kattaa vain noin 20–30 autopaikkaa ja noin 10 asuntoautopaikkaa, jotka voivat tulevaisuudessa jäädä liian vähäiseksi. Lisäksi pysäköintialueen paikat ovat yhteisiä ravintolapalveluja käyttävien asiakkaiden kanssa. (Kurttila 2010, 9.)

Uusi ala-asemalle rakennettava pysäköintialue monitoimikeskuksen yhteydessä tekisi Aavasaksan hiihtokeskuksessa asioimisen huomattavasti helpommaksi ja viihtyisämmäksi etenkin paikallisille. Ala-asemalle johtava tie on tällä hetkellä huoltotie ja sen kunto on todella heikko. Tie tulisikin peruskorjata yleisesti käytettäväksi tieksi, jotta kulku ala-asemalle olisi mahdollista. (Kurttila 2010, 9.)

Vaihtoehtoja pysäköintialueen suuruuteen ja ulkomuotoon on monia. Järkevin vaihtoehto Aavasaksan nykytilaa silmällä pitäen olisi pysäköintialue, joka olisi helposti muunnettavissa suuremmaksi, mutta myös osin asuntovaunupaikoiksi. Kysynnän kasvaessa olisi esimerkiksi sähköistys mahdollinen toteuttaa. Pysäköintialue tulisi mitoittaa noin sadalle autolle sekä muutamalle bussille kääntöpaikkoineen. Suunnitelma olisi myös mahdollinen toteuttaa vaiheittain, esimerkiksi aloittaa 50 auton alueesta ja kysynnän mukaan laajentaa sitä. (Kurttila 2010, 9.)

Pysäköintialue tulisi sijoittaa mahdollisimman lähelle hissejä ja lipunmyyntipistettä. Pysäköintialue olisi mahdollinen sijoittaa jo olemassa olevaan tilaan nykyisen hissirakennuksen viereen, mutta myös muita mahdollisuuksia tulisi miettiä. Esimerkiksi uusi alue ennen nykyistä tilaa olisi mahdollinen raivata ja kunnostaa pysäköintialueeksi jolloin se olisi lähellä, mutta hieman taka-alalla. (Kurttila 2010, 10.)

4.4.5 Kesäaktiviteetit

Aavasaksan kesäharrastuksia voisi lähteä kartoittamaan neljästä eri vaihtoehdosta, jotka eivät vaadi mahdottomia panostuksia ja ovat realistisia. Kesäkelkkailu, alamäkipyöräily sekä paintball olisivat mielestämme toteutuskelpoisia Aavasaksan hiihtokeskuksen kesäaktiviteetteja. Lisäksi tällä hetkellä suuressa suosiossa oleva frisbeegolf on äärimmäisen helppo toteuttaa vähäisillä kustannuksilla.

Näistä vähiten panostusta ja suhteellisen nopea toteuttaa on paintball- sekä frisbeegolf-rata. Paintball-rata ei vaadi paljoa sillä luonto tarjoaa jo itsessään suurimman osan radasta. Ainoaksi jää muutaman suojamuurin tai esteen rakentaminen sekä välineistön vuokraaminen tai hankkiminen. Uskomme, että harrastus saisi huomiota osakseen ja sille löytyy runsaasti asiakkaita niin Ylitornion, kuin koko Suomen mittakaavassa. Lisäksi Ruotsin läheisyys kasvattaa asiakaskuntaa.

Harrastuksena **paintball** sopii kaikille ikään tai sukupuoleen katsomatta. Fyysinen voima tai koko ei ole tärkeää, vaan paremmuus ratkaistaan taktiikoinnilla ja nopealla päättelykyvyllä. Pelissä jokaisella pelaajalla on merkkain, ja jokainen pelaaja, joka saa osuman, on eliminoitu pelistä. Peliä voi pelata joko harrastemielessä hieman epävirallisemmin tai virallisesti kisapaintballina. Yleensä harrastepeleissä pelataan erilaisia lipunryöstöpelin variaatioita. Tässä pelimuodossa 3-10 pelaajaa yrittää ryöstää toisen joukkueen lipun ja eliminoida toisen joukkueen pelaajat. Se joukkue, joka saa vietyä kentän keskellä olevan lipun vastustajan tukikohtaan tai eliminoidaan kaikki toisen joukkueen pelaajat, on voittaja. (Suomen Paintball-liitto Ry 2009.)

Peliä pelataan joko ulkona rajatulla alueella tai halleihin tehdyillä sisäkentillä. Pelikentän koko vaihtelee pelaajien määrästä ja pelityypistä riippuen. Kentille on tehty keinotekoisia suojia ja esteitä, yleisimmin tynnyreitä ja vaneri- tai lastulevyjä. Supair-kentät, missä on ilmalla täytettyjä suojia, ovat yleistymässä, ja niitä käytetäänkin tätä nykyä käytännössä jokaisessa Suomessa järjestettävässä turnauksessa. Supair-kentät ovat helppoja liikutella paikasta toiseen ja ne ovat nopeasti pelikunnossa. Tavallinen metsä kelpaa pelikentäksi,

mikäli luvat maanomistajalta ovat kunnossa. (Suomen Paintball-liitto Ry 2009.)

Frisbeegolf on erittäin mutkaton ja suhteellisen nopea toteuttaa. Se ei vaadi suuria investointeja vaan suurimmat hankinnat lienevät lajiin kuuluvien korien sijoittaminen sekä lähtöalustojen tekeminen. Radan suunnittelu ei ole haastavaa ja korien lukumäärä on vapaasti päätettävissä. Laji on tällä hetkellä erittäin suosittu ja harrastajien määrä nousee joka vuosi. Suomessa on tällä hetkellä noin 15 000 frisbeegolfin harrastajaa ja syitä siihen on monia. Laji on harrastuksena edullinen ja se sopii kaiken ikäisille niin tytöille kuin pojille, miehille kuin naisille. (Suomen frisbeeliitto 2012.)

Frisbeegolfissa tarkoituksena on heittää frisbee maalikoriin mahdollisimman vähillä heitoilla. Se on pelin tarkoitus yksinkertaisuudessaan. Peliväylä aloitetaan heittämällä avausheitto. Seuraava heitto suoritetaan aina siitä kohtaa, mihin edellinen heitto pysähtyi. Väylä on pelattu loppuun kun frisbee on maalikorissa. Väylän loppuun pelattuaan pelaaja siirtyy seuraavalle väylälle. Frisbeegolf rataan kuuluu yleensä 9 tai 18 väylää. Pelin voittaa se pelaaja joka on kiertänyt koko radan mahdollisimman vähillä heitoilla. Frisbeegolfissa väylien pituudet vaihtelevat viidestäkymmenestä metrillä aina kolmeensataan metriin. (Suomen frisbeeliitto 2012.)

Frisbeegolf radat ovat yleensä puistomaisessa ja pinnanmuodoltaan vaihtelevassa maastossa, joka tarjoaa luonnollisia esteitä frisbeen lennolle. Luonnolliset esteet ovat olennainen osa frisbeegolfia eikä pelaaja saa muuttaa niitä helpottaakseen väylän pelaamista. Hyvällä frisbeegolf radalla on puita, pensaita, vesiesteitä ja korkeuseroja. (Suomen frisbeeliitto 2012.)

Kesäkelkkailu on ilmiö, joka on jo muutaman hiihtokeskuksen omaksuma. Esimerkiksi Rovaniemen Ounasvaaralla sekä Kuusamon Rukalla kesäkelkkaradat ovat olleet käytössä jo muutaman vuoden. Kesäkelkkailun suurimmat investoinnit menevät itse kelkkojen hankkimiseen sekä kelkkailuradan rakentamiseen. Valmistuttuaan ne eivät suuria investointeja tarvitse ja tärkeimmäksi jää niiden huolto.

Eniten panostusta puolestaan tarvitaan **alamäkipyöräilyyn**. Se vaatisi maansiirtoa sekä radan muokkaamista sopivaan muotoon. Alamäkipyöräily on harrastuksena melko vaivaton, sillä se ei reittien rakentamisen jälkeen vaadi suuria panostuksia. Kun useimmat lajin harrastajat omistavat omat pyörät ja välineet, ei niiden omistaminen ja vuokraaminen Aavasaksan hiihtokeskuksesta olisi tarpeellista.

Alamäkiajo on maastopyöräilyn vauhdikkain alalaji. Lajin harrastajat kutsuvat lajia ”deehooksi” (DH, Downhill mountain biking). Alamäkiajossa tarkoitus on päästä rinteeseen merkitty rata mahdollisimman nopeasti alas. Radat koostuvat vaativista kivikkoisista poluista, joihin kuuluvat erikokoiset hyppyrit sekä pudotukset (dropit) ja kallistetut mutkat (bermit, engl. bend turn). Ratojen nopeudet vaihtelevat suuresti ja rinteiden profiili määrää suurilta osin vauhdin. Suomen lyhyemmillä radoilla mennään luonnollisesti hieman hitaammin kuin ulkomailla. (Retkikunta 2009.)

Lajiin tutustuminen ja sen omaksuminen onnistuu parhaiten, kun pääsee ajamaan paikassa, jossa mäen päälle päästään konevoimin. Hiihtokeskukset etsivät hissijärjestelmilleen järkevää käyttöä kesän ajaksi, kun talvikaudet lyhenevät uhkaavasti. Tavallinen hiihtohissi sopii hyvin pyörän ja kuljettajan kyyditykseen. Hiihtokeskuksissa on yleensä runsaasti rinne- ja metsämaastoa, johon syntyy melko pienellä vaivalla hyviä reittejä. (Retkikunta 2009.)

5. LOPUKSI

Opinnäytetyömme tavoitteena oli kehittää Aavasaksan hiihtokeskuksen toimintaa ja sen toimeksiantajana toimi Ylitornion kunta. Mielestämme onnistuimme vastaamaan tavoitteeseen, sillä Aavasaksan hiihtokeskuksen tilanne on ollut jo useamman vuoden ajan heikko. Mielestämme hiihtokeskuksessa on jääty huomattavasti jälkeen nykypäivän hiihtokeskusten tasosta ja tarjonasta. Innovatiivinen ja rohkea kohteen kehittäminen on puuttunut Aavasaksalta kokonaan eikä se ole ollut talvikaudella avoinna kuin pääasiassa hiihtolomien ja pääsiäisen ajan. Pyrimme kartoittamaan Aavasaksan hiihtokeskuksen nykytilaa ja esittämään kehittämisen tarpeessa olevia osa-alueita. Halusimme tuoda esille näkemyksiämme siitä, mitä nykypäiväisen hiihtokeskuksen tulisi tarjota, jotta se olisi mahdollisimman asiakaslähtöinen sekä mahdollistaisi taloudellisesti kannattavan liiketoimen. Uskomme, että työstämme on suuresti hyötyä toimeksiantajalle, sillä kaikki työ Aavasaksan hiihtokeskuksen kehittämiseksi on tärkeää.

Kehitettäviä osa-alueita löytyi Aavasaksan hiihtokeskuksesta runsaasti, mutta työn rajauksen takia halusimme keskittyä erityisesti rinnetoimintoihin. Rajasimme työmme ulkopuolelle markkinoinnin, sillä työstä olisi mielestämme tullut liian laaja. Rinteiden kehittämisen lisäksi viittaamme muun muassa ravintola- ja majoituspalveluihin, asiakassegmentointiin ja kesäaktiviteetteihin. Mielestämme myös tällä saralla onnistuimme ja erityisesti kesäaktiviteettien kohdalla toimimme esille varsin realistisia ehdotuksia.

Työmme perustui hyvin pitkälle omiin kokemuksiimme laskettelusta ja lumilautailusta ja sen kautta saatuun tietoon lajista. Panostimme työssämme erityisesti newschool-laskemisen ja lumilautailun tämän hetkiseen suosioon ja lähdimme sen kautta kehittämään ideoita Aavasaksan hiihtokeskukselle.

Käytimme yhtenä tiedonkeruumenetelmänä teemahaastattelua. Teemahaastattelu oli mielestämme paras keino kerätä tietoa aiheesta, josta kirjallisia lähteitä on tarjolla rajoitetusti. Haastateltavana toiminut Kuusela oli mielestämme erittäin onnistunut valinta teemahaastattelulle ja hänen ammattimai-

suutensa sekä tietonsa lajia kohtaan oli selvästi havaittavissa. Haastattelu onnistui mielestämme todella hyvin ja antoi työllemme kaivattua painoarvoa.

Lisäksi toteutimme lomakekyselyn Ylitornion kirkonkylän yläasteen jokaiselle luokalle sekä lisäksi ala-asteen viidennelle ja kuudennelle luokalle. Myös kysely oli mielestämme onnistunut ja osaltaan tuki ajatusmaailmaamme siitä, mitä Aavasaksan hiihtokeskukselle voisi kehittää.

Yksi mielenkiintoinen huomio tuli esille lomakekyselyjen yhteydessä, johon toimeksiantajan tulisi kiinnittää huomiota. Jopa kolmannes kyselyyn vastanneista nuorista ei omannut aiempaa laskettelukokemusta Aavasaksalta. Määrä on mielestämme suuri ja kertoo paljon Aavasaksan kehittämisen tarpeesta. Mielestämme yksi syy siihen löytyy lähialueiden hiihtokeskuksista, joiden tarjonta on yksinkertaisesti laadukkaampaa ja monipuolisempaa. Jos hiihtokeskuksen lähialueen nuoret eivät käytä tarjottua palvelua, on epätodennäköistä, että alueen ulkopuolelta löytyisi kaivattuja asiakkaita. Uskomme, että asia on tiedostettu Ylitornion kunnassa ja tarvittava kehitystyö aloitetaan toivottavasti mahdollisimman pian.

Opinnäytetyössämme olisi pitänyt huomioida paremmin haastattelun merkitys työllemme, sillä huomasimme vasta sen analysoinnissa sen suuren painoarvon. Tämän kaltaisessa työssä, johon ei ole tarjolla paljon teoreettista tietoa tutkittavasta aiheesta, on hyvä käyttää nimenomaan aiheen hallitsevan henkilön haastattelua. Tieto, jonka saimme haastattelun kautta, on mielestämme hyvin arvokasta sekä paremmin hyödynnettävissä kuin kirjoista saamamme tieto. Mielestämme haastattelu olisi voitu toteuttaa pari viikkoa aikaisemmin, jotta sen tulosten sisäistäminen ja niiden hyödyntäminen koko työtä ajatellen olisi ollut tehokkaampaa.

Opinnäytetyön työvaiheissa ei ilmennyt suuria ongelmia vaan suunniteltu aikataulu piti paikkansa, vaikka työn loppuvaiheissa hieman kiire painoikin. Koko opinnäytetyön prosessi kulki melko luonnollisesti eteenpäin eikä sen toteuttamisessa ilmennyt suurempia vaikeuksia. Valitsimme aiheen, koska molemmat harrastamme laskettelua tai lumilautailua, joka lisäsi olennaisesti mielenkiintoa opinnäytetyön tekemistä kohtaan. Lisäksi aihe on ajankohtai-

nen. Mielestämme lopputuloksena syntyi varteenotettavia kehittämissideoita Ylitornion kunnalle koskien Aavasaksan hiihtokeskusta.

LÄHTEET

- Aavasaksan lomakylät Ky aurinkomajat 2011a. Kahvila- ravintola.
Osoitteessa <http://www.aurinkomajat.fi/kahvila.htm>. 18.02.2011.
- 2011b. Lomakylän mökit. Osoitteessa
http://www.aurinkomajat.fi/s_mokkeja.htm. 18.02.2011.
- Airaksinen, T – Vilka, H. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä:
Gummerus Kirjapaino Oy.
- Boxberg, M – Komppula, R. 2002. Matkailuyrityksen Tuotekehitys.
Helsinki: Edita Prima Oy.
- Crouch, G – Ritchie J.R. 2005. The Competitive Destination A sustainable
tourism perspective. UK: CABI Publishing
- Hemmi, J. 2005. Matkailu, ympäristö, luonto Osa 2. Jyväskylä:
Gummerus Kirjapaino Oy.
- Hirsjärvi, S - Hurme H. 2001. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun
teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Hokkanen, T – Pesonen, I – Siltanen, T. 2006. Menestyvä Matkailuyritys.
Helsinki: Edita Prima Oy.
- Jokinen, J. 2000. Auringon valtakunta. Aavasaksan maiseman muuttuvat
merkitykset. Pro gradu -tutkielma, Oulun yliopisto.
- Jokinen, T. 2001. Tuotekehitys 500. Helsinki: Hakapaino Oy.
- Kallio, J. – Ripatti, E. – Tanni, K. 2008. Oma yritykseni. Tampere: TAT-
Palvelu Oy.
- Kuusela, J. 2012. Iso-Syöte Oy:n Park Managerin haastattelu.
11.02.2012.
- Lapin Liitto 2011. Lapin matkailustrategia 2011 – 2014. Osoitteessa
http://www.lapinliitto.fi/c/document_library/get_file?folderId=349619&name=DLFE-9598.pdf, 28.9.2011.
- Laitinen, K. 2012. Laskettelurinteiden valaistus. Sähköpostitiedonanto.
30.1.2012.
- Lumilautailu-info 2011. Lumityypit. Osoitteessa
<http://lumilautailu.petrituononen.com/Lumityypit>, 2.3.2011.
- Mill, R. 2001. Resorts management and operation. New York: John Wiley
& Sons, Inc.

- Moilanen, T – Ojasalo, K – Ritalahti, J. 2009. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOY pro Oy.
- Puustinen, A – Rouhiainen, U. 2007. Matkailumarkkinoinnin teorioita ja työkaluja. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Pöyry Finland Oy 2010, Aavasaksan seudun master plan 2025, Osoitteessa <http://www.ylitornio.fi/media/files/master-plan-2025.pdf>, 1.3.2011.
- Retkikunta 2009. Lajiesittely – Alamäkipyöräily. Osoitteessa <http://www.retkikunta.net/09/lajiesittely.html>. 31.03.2009.
- Saarnisto, M. 1991. Tornionlaakson geologiset vaiheet. Teoksessa Tornionlaakson historia jääkaudelta 1600-luvulle. (toim. O. Hederud, Y. Alamäki ja M. Kenttä). Tornionlaakson kuntien historiankirjatoimikunta. Malungs Boktryckeri, Malung. 11–42.
- Suomen frisbeeliitto 2012. Frisbeegolf. Osoitteessa <http://frisbeeliitto.fi/lajit/frisbeegolf/>. 16.01.2012.
- Suomen hiihtokeskusyhdistys ry (SHKY) 2010. Energiatehokas hiihtokeskus. Helsinki: Lönnberg painot Oy
- Suomen hiihtokeskusyhdistys ry (SHKY) 2008. Rinneturvallisuus. Osoitteessa <http://www.ski.fi/rinneturvallisuus>. 23.2.2012.
- Suomen Paintball-liitto Ry 2009. Mitä paintball on? Osoitteessa http://www.spbl.org/index.php?option=com_content&view=article&id=54&Itemid=50. 16.01.2012.
- Vilka, H. 2007. Tutki ja kehitä. Vaajakoski: Gummerus kirjapaino Oy.

LIITTEET

Lomakekysely Ylitornion nuorille

Liite 1

Asiasanasto

Liite 2

Tämän kyselyn tarkoituksena on selvittää onko Ylitornion alueen nuorilla kiinnostusta harrastaa laskettelua tai lumilautailua Aavasaksan laskettelukeskuksessa ja miten voisimme sitä kehittää paremmaksi. Toivomme, että vastaatte kysymyksiin huolellisesti ja ajatuksella. Kiitos!

1. Ikä? _____

2. Sukupuoli?

Tyttö

Poika

3. Harrastatko laskettelua tai lumilautailua?

Kyllä

En

4. Oletko aikaisemmin käynyt laskettelemassa tai lumilautilemassa Aavasaksalla?

Kyllä

En

5. Montako päivää viikossa haluaisit, että Aavasaksan laskettelukeskus olisi avoinna?

Vähintään yhtenä päivänä viikossa

Kahtena tai kolmena päivänä viikossa

Viitenä tai useampana päivänä viikossa

6. Kiinnostaisiko erilaisten temppujen ja hyppyjen tekeminen tai opetteleminen suksilla tai lumilaudalla?

Kyllä

Ei

En tiedä

7. Osallistuisitko ohjattuun laskettelu tai lumilautailu harrastukseen koulun kerhotoimintana?

Kyllä

En

En tiedä

8. Mitä Aavasaksan laskettelukeskuksesta mielestäsi puuttuu?

Snowpark

Snowpark on oma rinnealue hiihtokeskuksessa, jonka tarkoituksena on palvella newschool- laskettelijoita ja lumilautailijoita.

Newschool -laskettelu

Newschool -laskettelu on yksi lasketteluun tyylisuunta. Newschool -laskettelussa yhdistetään aineksia lumilautailusta ja rullalautailusta suksilla laskemiseen. Newschool -hiihtoa pidetään laskettelu uudistavana nuorekkaana tyylisuuntana. Se on freestyle-lautailun vastine suksilla suoritettuna: mukana ovat kaikki samat osatekijät kuin lumilautailussakin, hyyt, reilit, pressit ym., joita laskijat käyttävät hyväkseen.

Park Manager

Snowparkin suunnittelusta, rakentamisesta ja huoltamisesta vastaava henkilö.

Half-Pipe

Half-pipe (engl. *half-pipe*, puhek. *paippi*) on extremeurheilussa käytetty rakennelma, joka muistuttaa puolikasta putkea.

Obstaakkeli

Yleisnimitys hyppyreistä, reileistä, presseistä, bonkeista ja niiden eri variaatioista.

Reili(t)

Erilaisia metallisia kaiteita joiden päällä on tarkoitus liukua suksilla tai lumilaudalla.

Pressi(t)

Yleensä leveämpi ja laatikkomaisempi reili, jossa on yleensä liukumisaluksena muovilevy.

Box(it)

Vaihtoehtoinen nimi hyppyrille.

Corneri

Hyppyri, jossa alastulot ovat päädyn sijasta sivuilla.

Bonk(it)

Yleensä tynnyri tai sitä muistuttava obstaakkeli, johon on tarkoitus kolauttaa suksien tai lumilaudan osa.

Tamppari

Rinne kone. Tunnetaan myös nimellä lumikissa.

Flätti

Hyppyrimatkan ja alastulon välinen matka.

Off-piste

Merkittyjen rinteiden ulkopuolinen alue.

Puuteri

Puuteri on tuoreeltaan runsaasti satanutta pehmeää lunta, jossa kukaan ei ole vielä ehtinyt laskea.

FIS

Kansainvälinen hiihtoliitto.